

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÉHO KOMISÁRA**Michael McGRATH****Demokracia, spravodlivosť a právny štát****1. Všeobecná spôsobilosť, európska angažovanosť a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisára a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispejete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky svojho portfólia? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla sponchybníť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Mám bohaté 17-ročné skúsenosti ako poslanec parlamentu na národnej politickej úrovni vrátane viac ako štyroch rokov na pozícii ministra. Počas tohto obdobia som v úzkej spolupráci s kolegami z celej verejnej správy reagoval na zložité hospodárske a sociálne výzvy vyvolané ochorením COVID-19, vojnou na Ukrajine a vplyvom vysokej inflácie na životné náklady.

Som rád, že som bol navrhnutý za dezinovaného komisára pre demokraciu, spravodlivosť a právny štát. Ako uviedla predsedníčka von der Leyenová vo svojom poverovacom liste, európska demokracia a hospodárstvo sú postavené na spravodlivosti a právnom štáte. Teším sa na družnú spoluprácu s členmi kolégia Rady, Parlamentu a občianskej spoločnosti na našom spoločnom ciele, ktorým je bezpečnosť a prosperita pre ľudí a občanov našej Únie.

Pochádzam z krajiny s viac ako 100-ročnou demokratickou tradíciou, takže som si osobitne vedomý významu slobodných a spravodlivých volieb, uplatňovania zásad právneho štátu a nezávislých pluralitných médií. Som hlboko odhodlaný číť naše spoločné hodnoty a Chartu základných práv, ktoré budú formovať všetky aspekty mojej práce.

Predstavil som svoju hospodársku víziu, v ktorej sa podnecujú inovácie, podporuje podnikanie a uprednostňuje sociálna spravodlivosť. Uznávam obrovský potenciál inovačných spoločností a budem pracovať na zavedení vhodných právnych štruktúr, aby mal tento sektor k dispozícii čo najviac príležitostí. Zároveň zabezpečím, aby nemuseli čeliť zbytočnej administratívnej záťažii.

Bol som svedkom, aký obrovský vplyv na spoločnosť a širšie hospodárstvo majú digitálne technológie a koľko dobra jej prinášajú. Zároveň však uznávam, že ich používaním môžu byť spôsobené škody, a to aj na našich demokraciách. V tejto súvislosti som odhodlaný presadzovať najmä opatrenia na ochranu občanov, spoločnosti a demokratických inštitúcií v rámci pripravovaného európskeho štítu na obranu demokracie a chrániť spotrebiteľov pred škodlivými praktikami na internete uplatňovaním aktu o digitálnej spravodlivosti.

Politické usmernenia Komisie načrtávajú smerovanie Únie počas nadchádzajúceho funkčného obdobia, ktorého cieľom je dosiahnuť rýchlejšiu, jednoduchšiu a v každom zmysle bezpečnejšiu Európu, ktorá ponúka našim občanom a občanom väčšiu prosperitu v posilnenom demokratickom rámci.

To sa podarí všetkým členom a členkám kolégia, ktorí budú tieto zásady uplatňovať vo všetkých aspektoch svojej práce. Som odhodlaný riadiť sa nimi v oblastiach, ktoré patria do mojej zodpovednosti, a presadzovať cez nový európsky štít opatrenia na obranu našej demokracie pred najzávažnejšími rizikami. Budem podporovať a chrániť právny štát v prospech všetkých občanov a podnikov v EÚ, povzbudzovať spravodlivosť, chrániť spotrebiteľov a úzko spolupracovať s kolegami na prierezových prioritách.

Som hlboko oddaný hodnotám EÚ a na našu Úniu som osobne veľmi hrdý. Na rôznych dostupných fórach budem obhajovať pozitíva a príležitosti, ktoré prináša naše úsilie, aby som oslovil čo najširšie publikum. V tejto súvislosti

bude mimoriadne dôležité, aby sa zapojili zainteresované strany, a verím, že moje skúsenosti ako tvorca konsenzu mi v mojom budúcom mandáte pomôžu.

Ak sa majú politické usmernenia Komisie vykonávať účinne, treba merať výsledky a pravidelne podávať správy. Pokiaľ ide o výročnú správu o právnom štáte, zabezpečím, aby tento komplexný nástroj prispieval k monitorovaniu a podpore boja proti korupcii, nezávislosti súdnictva a slobody médií, a aby podopieral naše demokratické hodnoty. Teším sa, že budem mať príležitosť obohatiť správu o rozmer jednotného trhu.

Zohľadňovanie rodovej rovnosti a rodové hľadisko

Politiky v oblasti spravodlivosti a rovnosti sú neoddeliteľne prepojené. Mám v úmysle úzko spolupracovať s dezinovanou komisárkou Lahbibovou a cez moje portfólio prispievať k iniciatívam, ktoré bude smerovať k väčšej rovnosti vrátane tej rodovej. K nim bude poskytovať vstupy aj GR pre spravodlivosť a spotrebiteľov.

Viaceré oblasti politiky pod mojím budúcim vedením majú svojou povahou silný rodový rozmer, či už ide o spravodlivosť, napríklad práva obetí, právny štát, alebo obranu demokracie.

Pri svojej práci v oblasti demokracie zabezpečím zohľadňovanie rodovej rovnosti, napríklad v súvislosti s bezpečnosťou politických kandidátov a volených zástupcov, kde najmä ženy čelia zvýšeným hrozbám a tlaku. Preskúmam aj to, ako zohľadňovať rodovú rovnosť v iných oblastiach politiky, napríklad v spotrebiteľskej politike, kde by sa mohol rodový rozmer lepšie zohľadniť.

Zohľadňovanie mládeže

Mám v úmysle úzko spolupracovať s dezinovaným komisárom Micallefom s cieľom zabezpečiť, aby politiky, za ktoré zodpovedám, mali aj mládežnícky rozmer. Ako dezinovaný komisár zodpovedný za demokraciu si uvedomujem, do akej miery je účasť mládeže na našich rozhodovacích procesoch nevyhnutná na zabezpečenie prosperujúcich demokracií. V tejto súvislosti budem považovať za prioritu, aby sa na nich mládež zúčastňovala, a to najmä cestou každoročných politických dialógov s mládežou, ktoré sa začnú v prvých 100 dňoch, a pravidelnej spolupráce s mládežníckymi organizáciami.

Takisto budem v plnej miere zvažovať potreby našej mládeže, pokiaľ ide o prístup k občianskej a trestnej spravodlivosti, pričom zohľadním vplyv trestnej činnosti na mladé obeť. Lepším informovaním o výhodách občianstva EÚ sa ho budem snažiť priblížiť našej mládeži.

Mladí ľudia sú dôležitým spotrebiteľským segmentom s osobitnými vzorcami spotreby. Mám v úmysle túto skutočnosť v plnej miere zohľadniť pri vypracúvaní aktu o digitálnej spravodlivosti, ktorý by sa mal zamerať najmä na influencerov sociálnych médií a škodlivé online praktiky.

Výkon mojich povinností

Ak budem vymenovaný do funkcie komisára, budem plne rešpektovať literu a ducha zmluvy, najmä povinnosť konať v európskom záujme a bez nasledovania akýchkoľvek pokynov tak, ako je stanovené v článku 17 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a v článku 245 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a povinnosť zachovávať služobné tajomstvo podľa článku 339 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Zaväzujem sa, že sa budem vyhýbať akejkoľvek pozícii alebo situácii, ktorá by mohla spochybniť moju nezávislosť, nestrannosť alebo dostupnosť v službách Komisie a predsedníčku Komisie budem informovať o každej situácii, v ktorej by som mohol byť pri výkone mojich úradných povinností v konflikte záujmov.

Takisto budem dodržiavať Kódex správania členov Európskej komisie a jeho ustanovenia o konflikte záujmov. Moje vyhlásenie o záujmoch je kompletne a verejne prístupné a v prípade akýchkoľvek potrebných zmien ho včas zaktualizujem.

Nebudem vyhľadávať ani prijímať pokyny od žiadneho subjektu. Mojm cieľom je zohľadniť všetky relevantné záujmy bez ohľadu na to, ktorého štátu, regiónu, profesie či osoby sa týkajú, a v tom zmysle pracovať na naplnení politických usmernení.

Plne podporujem náš záväzok k transparentnosti stanovený v kódexe správania. Zaväzujem sa, že všetky kontakty a stretnutia, ktoré budem mať so stavovskými organizáciami alebo živnostníkmi na akúkoľvek tému súvisiacu s prípravou a vykonávaním politík EÚ, v súlade s pravidlami Komisie zverejním.

2. Riadenie úradu a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete Parlament riadne informovať o svojej činnosti, ako aj o činnosti svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké konkrétne záväzky ste pripravený prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravený včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Zaväzujem sa v plnej miere vykonávať rozsiahle ustanovenia rámcovej dohody z roku 2010 a Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva z roku 2016, pokiaľ ide o transparentnosť a tok informácií medzi týmito dvoma inštitúciami.

Moja zodpovednosť voči Európskemu parlamentu

Chcem, aby sa moje vzťahy a vzťahy môjho kabinetu s Európskym parlamentom zakladali na dôvere, transparentnosti a vzájomnej pomoci. Ako člen Komisie sa budem Parlamentu osobne zodpovedať za moju činnosť a za činnosť mojich útvarov, najmä Generálneho riaditeľstva Komisie pre spravodlivosť a spotrebiteľov. Vzhľadom na moje parlamentné pozadie mám hlboký rešpekt a pochopenie pre životne dôležitú úlohu parlamentnej demokracie v našej Únii. To sa prejaví v tom, ako budem rokovať s Európskym parlamentom.

Teším sa na príležitosť pravidelne komunikovať s kolegami a kolegyňami v Parlamente na plenárnych zasadnutiach a schôdzkach výborov v duchu spolupráce a rešpektu. Správy a uznesenia vypracované výbormi Európskeho parlamentu poskytujú zásadne dôležité poznatky. Teším sa na ich začlenenie do procesu plánovania a tvorby politík v úzkej spolupráci s členmi výboru a spravodajcami.

Spolupráca s medziskupinami Európskeho parlamentu takisto ponúka cenný prostriedok na získanie ďalších poznatkov o prioritách Parlamentu, a to najmä v prierezových oblastiach, ako sú práva LGBTIQ osôb, zapojenie mládeže a digitálna transformácia. Budem sa snažiť tieto príležitosti plne využiť.

Moje konkrétne záväzky týkajúce sa mojej angažovanosti a prítomnosti v Parlamente

Ako skúsený poslanec národného parlamentu chápem, že medziinštitucionálna spolupráca je kľúčová pre fungovanie inštitucionálneho systému EÚ a pre efektívnosť, legitímnosť a dobrú správu rozhodovacieho procesu EÚ. Priama spolupráca s Parlamentom je jednou z oblastí mojej budúcej práce, na ktorú sa najviac teším.

Ako dezignovaný komisár zodpovedný za demokraciu a občianstvo vysoko oceňujem úlohu Parlamentu ako hlasu európskych občanov a stelesnenia európskej demokracie. Budem preto s Európskym parlamentom úzko spolupracovať a zaväzujem sa zúčastňovať sa na plenárnych rozpravách o otázkach týkajúcich sa môjho portfólia.

Takisto sa zaväzujem pravidelne v Parlamente navštevovať príslušné výbory na účely štruktúrovaných dialógov, diskutovať o vykonávaní a presadzovaní práva a vymieňať si informácie o nových kľúčových iniciatívach. Budem udržiavať pravidelnú a priamu výmenu informácií s predsedami týchto výborov a moje dvere budú pre poslancov, ktorí sa s mnou chcú stretnúť, vždy otvorené.

Budem sa tiež zúčastňovať na dialógoch o mojich portfóliách, na ktorých budem plniť úlohu čestného sprostredkovateľa medzi Parlamentom a Radou. Ako sa uvádza v poverovacích listoch, predovšetkým budem sledovať prácu Parlamentu na uzneseniach podľa článku 225 a zaväzujem sa reagovať na žiadosti o legislatívne návrhy v plnom súlade so zásadami proporcionality, subsidiarity a lepšej tvorby práva.

Včasná a rovnocenná spolupráca so spoluzákondarcami

V mnohých oblastiach, ktoré spadajú pod moju bezprostrednú zodpovednosť, konajú Európsky parlament s Radou ako spoluzákondarcovia.

Európsky parlament by mal mať pri všetkých právnych a politických iniciatívach patriacich do mojej pôsobnosti rovnocenné postavenie s Radou.

V záujme plnenia programu v oblasti spravodlivosti je nevyhnutné, ak nie životne dôležité, v plnej miere rešpektovať lojálnu medziinštitucionálnu spoluprácu. Preto budem v oblastiach, za ktoré zodpovedám, v plnej miere uplatňovať rámcovú zmluvu a Medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe práva.

Otázky Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

3. Aké sú Vaše plánované ciele a možné opatrenia v súvislosti s budúcim programom pre spotrebiteľov na roky 2025 – 2030 a novým akčným plánom pre spotrebiteľov na jednotnom trhu? Ako plánujete v rámci aktu o digitálnej spravodlivosti bojovať proti škodlivým technikám a obchodným praktikám súvisiacim s temnými vzorcami, marketingom influencerov sociálnych médií, návykovým dizajnom digitálnych produktov, online profilovaním, najmä ak sa zraniteľnosť spotrebiteľov zneužíva na komerčné účely, a ako chcete lepšie chrániť maloleté osoby? Ako by ste vzhľadom na všetky tieto nadchádzajúce iniciatívy zabezpečili konzistentnosť a neprekrývanie s existujúcimi právnymi predpismi, ako je akt o digitálnych službách, nariadenie o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a smernica o nekalých obchodných praktikách, a celkovo, ako plánujete zmodernizovať a presadzovať politiky v oblasti bezpečnosti výrobkov tak, aby krajiny EÚ určovali globálny trend ochrany spotrebiteľa a bezpečnosti výrobkov, ako sa požaduje vo Vašom poverovacom liste? Mohli by ste nás informovať o nadchádzajúcich opatreniach na zachovanie spravodlivosti a integrity nášho politického systému a v tejto súvislosti potvrdiť svoju účasť na spolupráci s výborom IMCO, najmä pokiaľ ide o návrh o transparentnosti pri zastupovaní záujmov tretích krajín? Aký by mal tento návrh vzťah k navrhovanému európskemu štítu na obranu demokracie?

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, chcel by som predložiť program pre spotrebiteľov na roky 2025 – 2030 ako spoločnú víziu, ktorá ovplyvní životy ľudí. Spotrebiteľia prispievajú k udržateľnému rastu a konkurencieschopnejšiemu jednotnému trhu, a teda zohrávajú v našom sociálnom trhovom hospodárstve kľúčovú úlohu. Výsledky spoločnosti vyplývajú zo spotrebiteľských rozhodnutí. Rovnako však budem cez našu spotrebiteľskú politiku podporovať spravodlivý prechod na zelené a digitálne hospodárstvo, hospodársky rast so sociálnou súdržnosťou, budem chrániť spotrebiteľov a posilňovať ich postavenie a poskytovať im široký výber udržateľných výrobkov, ktoré sú cenovo dostupné aj pre najzraniteľnejšie osoby.

Súčasťou programu pre spotrebiteľov bude akčný plán pre spotrebiteľov na jednotnom trhu, ktorý by sa mohol osobitne zamerať aj na vymáhanie práva. Úplné, rovnaké a účinné vykonávanie pravidiel vytvára na jednotnom trhu rovnaké podmienky pre spotrebiteľov a spoločnosti. Spotrebiteľia potrebujú informácie a vymáhateľné práva, ale zároveň nemôžeme nadmerne zaťažovať spoločnosti, ktoré zápasia s byrokraciou. Plne sa stotožňujem s tým, aký dôraz sa v mojom poverovacom liste kládol na vykonávanie, zjednodušovanie a dosahovanie výsledkov. Plánujem aj opatrenia na podporu obehových výrobkov a správania, posilnenie medzinárodnej spolupráce a lepšiu ochranu spotrebiteľov pred nebezpečnými výrobkami na online platformách.

Akčný plán pre spotrebiteľov na jednotnom trhu by spotrebiteľov chránil pred nespravodlivou diskrimináciou pri cezhraničných dodávkach tovaru a služieb. Zameral by sa pritom na platobné a územné obmedzenia a poskytovanie cezhraničných finančných služieb. Plán prinesie výhody jednotného trhu každému spotrebiteľovi.

Akt o digitálnej spravodlivosti je chýbajúcim dielom skladačky v súbore digitálnych pravidiel EÚ.

Nedávno prijaté právne predpisy ako akt o digitálnych službách a akt o digitálnych trhoch sú prelomové a budú mať pozitívny vplyv na ochranu spotrebiteľa, keďže ochrane práv spotrebiteľov online poskytnú podporný rámec. Zo záverov kontroly vhodnosti digitálnej spravodlivosti však vyplynulo, že pretrvávajú nedostatky a musíme cielene a primerane pokračovať v ich riešení. Potrebujeme najmä jasnejšie informácie o tom, čo je online povolené a čo nie. Plánujem sa zaoberať štyrmi hlavnými otázkami zdôraznenými v mojom poverovacom liste, konkrétne temnými vzorcami, influencerským marketingom, návykovým dizajnom a problematickou personalizáciou, najmä v prípadoch zneužívania zraniteľnosti spotrebiteľov. Takisto musíme posúdiť možné problémy s digitálnymi zmluvami a predplatným, napríklad zložité postupy pri ich rušení. Osobitnú pozornosť chcem venovať ochrane maloletých ako online spotrebiteľov a aktívnych používateľov digitálnych služieb (napr. sociálnych médií, videohier). Keďže sú často prvými používateľmi nových technológií, sú obzvlášť vystavení rizikám.

Akt o digitálnej spravodlivosti bude chrániť spotrebiteľov v digitálnej sfére a zabezpečí, aby mohli v plnej miere využívať výhody digitálneho trhu. Bude dopĺňať iné právne predpisy a zabezpečí súdržný a konzistentný rámec. Napríklad v prípade temných vzorcov sa v akte o digitálnych službách stanovujú pre online platformy povinnosti týkajúce sa dizajnu. Aktom o digitálnej spravodlivosti by sa mohli doplniť ďalšie povinnosti pre iných obchodných

aktérov. Nový digitálny súbor pravidiel sa musí uplatňovať v praxi a ako je vysvetlené v ďalšej otázke o presadzovaní práva, ak budem potvrdený, zabezpečím, že sa bude monitorovať a presadzovať jednotne vo vzájomnej doplnkovosti s právnymi predpismi o ochrane spotrebiteľa, aby sa zabezpečila účinná ochrana a konkurencieschopnosť. Rovnako budem venovať pozornosť tomu, ako ich nahliadajú spoločnosti, aby boli pravidlá ľahko vykonateľné a čo najmenej zaťažujúce.

Pokiaľ ide o bezpečnosť výrobkov, zameriam sa na vykonávanie a presadzovanie úplne nového nariadenia o všeobecnej bezpečnosti výrobkov a na modernizáciu doterajších nástrojov zlepšením využívania IT nástrojov, aby bol dohľad nad trhom účinnejší. S cieľom plne využiť nové postupy podľa nariadenia by som sa snažil podporiť dohľad členských štátov nad trhom a ich spoločné úsilie v oblasti presadzovania práva. Starostlivosť EÚ o spotrebiteľov môžeme ukázať napríklad organizovaním spoločných činností testovania výrobkov, pri ktorých by dochádzalo k fiktívnemu nakupovaniu alebo uľahčovaniu kontrol bezpečnosti výrobkov na úrovni EÚ, a to najmä pokiaľ ide o online predaj. Tieto opatrenia budú musieť zásadne prispieť k riešeniu výziev spojených s platformami elektronického obchodu, na ktorých sa predaj napriek mnohým známym prípadom nesúladu výrobkov prudko zvyšuje. Je nevyhnutné, aby EÚ aktívne zaisťovala bezpečnosť výrobkov objednaných priamo z tretích krajín, rovnako ako bezpečnosť výrobkov nakupovaných v EÚ alebo v obchodoch. Budem sa snažiť zabezpečiť, aby si všetci online aktéri plnili svoje nové bezpečnostné povinnosti. Chcem tiež, aby EÚ pokračovala v podpore prísnych noriem bezpečnosti výrobkov na celom svete a v tomto ohľade zintenzívnila spoluprácu so strategickými medzinárodnými partnermi.

V politických usmerneniach sa predstavuje nový európsky štít na obranu demokracie, ktorý bude hlavnou iniciatívou na zachovanie spravodlivosti, plurality a integrity nášho politického systému a na ochranu pred zahraničnou manipuláciou s informáciami a zasahovaním. Ak budem potvrdený, považujem to v spolupráci s mojimi kolegami komisármi a kolegyňami komisárkami za svoju hlavnú prioritu. Demokraciu nemožno nikdy považovať za samozrejmosť. Systémy EÚ musíme chrániť pred škodlivým zahraničným zasahovaním, ako aj pred eróziou. Európsky rozmer môžeme priniesť aj do úsilia o to, aby boli občania hrdí na ďalší vývoj Európy ako energetickej a dynamickej demokracie. V súčasnom geopolitickom kontexte demokracie na celom svete prijímajú opatrenia na zvýšenie svojej odolnosti. Na ochranu našej demokracie potrebujeme prísne spoločné normy EÚ. Nedávno prijaté nariadenie o politickej reklame je príkladom, ako môže pravidlo EÚ posilňovať našu demokratickú ochranu: tým, že občanom uľahčuje rozpoznať politické reklamné oznámenia, pochopiť, kto za nimi stojí, a vedieť, či ide o cieľenú reklamu, im umožňuje lepšie prijímať informované rozhodnutia. Do budúcnosti by EÚ mala naďalej prispievať k nastavovaniu prísnych noriem pri riešení výziev, ktorým čelia naše demokracie, a to súdržne, vyvážené a primerane pri plnom rešpektovaní základných práv a hodnôt EÚ.

Demokracia má silný systém brzd a protiváh. Budem sa aktívne usilovať o podporu transparentnosti a integrity v demokratickej sfére. Hrozby pre demokraciu môžu vyplývať zo zahraničnej manipulácie, dezinformácií alebo z domácich rizík, ako je narušanie demokratických inštitúcií alebo zhoršovanie participatívnych postupov. Ak budem potvrdený, budem aktívne spolupracovať so spoluzákondarcami na presadzovaní navrhovanej smernice o zastupovaní záujmov v mene tretích krajín. Tento návrh odpovedá na rastúce obavy z pokusov o zahraničný vplyv v EÚ.

Viem, že parlament túto obavu pociťuje dlhodobo: vo svojich uzneseniach zdôraznil význam zabezpečenia transparentnosti zahraničného vplyvu presadzovaného cez zástupcov záujmových skupín a uvítal prijatie balíka opatrení na obranu demokracie vrátane navrhovanej smernice. Návrh Komisie sa opiera o dôsledné posúdenie vplyvu, ako to požadoval aj Európsky parlament vo svojich odporúčaniach k reforme pravidiel Európskeho parlamentu týkajúcich sa transparentnosti, integrity, zodpovednosti a boja proti korupcii. Ak budem potvrdený, teším sa na spoluprácu so spravodajcom a tieňovými spravodajcami, a pokračovanie v práci v nadchádzajúcich mesiacoch. Osobitnú pozornosť by som venoval otázkam, ako je zabezpečenie zrozumiteľnosti a efektívnosti návrhu, minimalizácia administratívnej záťaže a silné záruky aj proti možnému riziku stigmatizácie konkrétnych hospodárskych subjektov a organizácií občianskej spoločnosti. Výsledkom môže byť silný prejav našej schopnosti využiť transparentnosť na ochranu pred rizikami zasahovania.

Spotrebiteľia, demokracia a právny štát budú od začiatku a počas celého môjho funkčného obdobia mojou prioritou.

4. Účinné a efektívne presadzovanie právnych predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa je mimoriadne dôležité pre spotrebiteľskú politiku, a preto by malo byť prioritou v nadchádzajúcich rokoch, ako sa zdôrazňuje aj vo Vašom poverovacom liste. Ako by ste zabezpečili riadne presadzovanie právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa na cezhraničnej a vnútroštátnej úrovni a aké opatrenia prijme Európska komisia na ďalšie posilnenie mechanizmov spolupráce a právomocí vnútroštátnych orgánov v oblasti presadzovania práva, a to aj pokiaľ ide o význam a úlohy siete spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa? Plánujete predložiť revíziu nariadenia

o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa do prvých 100 dní svojho mandátu? Ako plánujete podať výboru IMCO správu o výsledkoch činnosti v oblasti presadzovania práva a o plánovaných opatreniach na jej ďalšie posilnenie?

So zrýchlením elektronického obchodu a digitalizácie po pandémie COVID-19 sa objavili nové výzvy v oblasti presadzovania, ktoré ďalej prehĺbil príchod nových aktérov, často z tretích krajín, ktoré v súčasnosti dominujú na spotrebiteľských trhoch EÚ. Spotrebiteľia čoraz viac nakupujú online, ale dodržiavanie základných právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa je naďalej nedostatočné. Z údajov z ročných kontrol súladu, ktoré vykonáva sieť spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa koordinovaná Komisiou, vyplýva, že v priemere len 50 % skontrolovaných webových stránok dodržiava základné práva spotrebiteľov. To poukazuje na potrebu ďalších opatrení, ktoré chcem prijať. Hoci presadzovanie pravidiel ochrany spotrebiteľov vrátane tých, ktoré vyplývajú z práva EÚ, je vecou vnútroštátnych orgánov, Komisia ich prácu v zmysle nariadenia o spolupráci v oblasti ochrany spotrebiteľa koordinuje a podporuje s cieľom zabezpečiť účinné presadzovanie proti rozsiahlemu porušovaniu právnych predpisov v celej EÚ.

Ak budem potvrdený, mám v úmysle pracovať na tom v niekoľkých oblastiach:

pri zabezpečovaní súladu so spotrebiteľským právom má kľúčový význam kolektívne a individuálne uplatňovanie nárokov na nápravu vrátane postupov mimosúdneho riešenia sporov. Ak budem potvrdený, podniknem kroky na podporu nového európskeho modelu kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu stanoveného v smernici o žalobách v zastúpení. Budem sa usilovať zabezpečiť, aby členské štáty túto smernicu v plnom rozsahu a správne transponovali a spolupracovali na zabezpečení jej účinného vykonávania v praxi. V prípade potreby by som bol samozrejme pripravený začať konanie o nesplnení povinnosti. Môžeme poskytnúť opatrenia na pomoc pri budovaní prevádzkových kapacít určeným oprávneným subjektom, ktoré podávajú žaloby v zastúpení. Pri výmene stanovísk so sudcami zhodnotíme, ako čo najlepšie spravovať kolektívne žaloby. Všetky uvedené opatrenia sú zamerané na efektívne a vnútorne súdržné fungovanie kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu v celej EÚ.

Budem pracovať aj na podpore prijatia pripravovaného návrhu alternatívneho riešenia sporov (ARS), ktorého cieľom je prispôsobiť tento postup výzvam digitálneho veku a cezhraničným transakciám a zvýšiť zapojenie obchodníkov.

V záujme ďalšieho zlepšenia presadzovania spotrebiteľského práva budem naďalej skúmať možnosti, ako pristupovať k posilneniu podpornej úlohy Komisie v situáciách, ktoré ovplyvňujú spotrebiteľov v celej Únii aj v jej jednotlivých častiach. Budem sa tiež snažiť ďalej zlepšovať systém spolupráce vnútroštátnych orgánov v oblasti presadzovania práva, ktoré budú naďalej zodpovedné za presadzovanie práva v prípadoch najrozšírenejšieho porušovania spotrebiteľského práva EÚ. Zároveň sa zameriam na posilnenie našej schopnosti účinne presadzovať pravidlá EÚ voči veľkým nadnárodným spoločnostiam z krajín mimo EÚ, ktoré sa zameriavajú na našich spotrebiteľov. Všetky opatrenia v tejto súvislosti by mali zabezpečiť konzistentnosť, vzájomnú doplnkovosť a koordináciu s príbuznými právnymi nástrojmi, ako je akt o digitálnych službách, akt o digitálnych trhoch, akt o umelej inteligencii alebo všeobecné nariadenie o ochrane údajov.

Zaväzujem sa pravidelne podávať správy Európskemu parlamentu a jeho výboru IMCO a v rámci nášho štruktúrovaného dialógu Vás osobne informovať o mojej práci na ďalšom posilňovaní presadzovania spotrebiteľského práva. Zároveň by som rád využil príležitosť každoročne prezentovať Európskemu parlamentu pokrok vo vykonávaní. Cieľom našich politik musí byť účinné vykonávanie a spolupracujúce inštitúcie môžu naozaj prispieť k zisťovaniu nedostatkov a hľadaniu riešení, ktoré občanom a podnikom prinášajú zodpovedajúce výhody.

5. Pri pohľade na všetky minulé úspechy a právne predpisy, ktoré boli prijaté počas predchádzajúceho volebného obdobia s cieľom posilniť postavenie spotrebiteľov počas digitálnej a zelenej transformácie, je nevyhnutné, aby Európska komisia monitorovala vykonávanie príslušných právnych predpisov s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a rovnaké podmienky pre podniky. Okrem dialógov o vykonávaní a výročnej správy o pokroku v oblasti presadzovania a vykonávania, ktoré sú uvedené vo Vašom poverovacom liste, aké konkrétne opatrenia prijmete na účinné monitorovanie uplatňovania súčasných právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa? Ako v tomto rámci pomôžete podnikom, najmä mikropodnikom a MSP, aby si plnili svoje povinnosti, a aké kroky podniknete na lepšie informovanie spotrebiteľov o ich právach a prostriedkoch nápravy? Ako plánujete informovať výbor IMCO o súčasných a nadchádzajúcich činnostiach Komisie a o pokroku v tejto oblasti?

Ak budem potvrdený, teším sa na dialógy o vykonávaní so zainteresovanými stranami ohlásené v politických usmerneniach, kde získam priamu spätnú väzbu o tom, čo funguje dobre a čo možno zlepšiť. Ako východiskový bod môže poslúžiť prehľad všetkých nedávno prijatých právnych predpisov EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa, ale mohli by sa preskúmať aj iné témy, ako je označovanie a online spotreba. Dôvera spotrebiteľov sa môže výrazne podporiť, ak budeme v prípade, že sa stretnú s prekážkami plnohodnotného využívania výhod jednotného trhu,

aktívne reagovať. Súčasťou tohto procesu by prirodzene bolo aj spotrebiteľské hnutie a zastupujúce orgány, ale mali by sa doň zapojiť všetci účastníci hodnotového reťazca a pomôcť nám identifikovať konkrétne implementačné výzvy v praxi. Podporí sa tým sprevádzanie členských štátov pri transpozícii a vykonávaní nových schválených právnych predpisov EÚ zameraných napríklad na posilnenie postavenia spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie alebo právo na opravu, a to napríklad formou seminárov alebo dvojstranných diskusií.

Komisia pravidelne hodnotí, či sú aktuálne právne predpisy stále vhodné na daný účel. Hlavným príkladom toho bola kontrola vhodnosti digitálnej spravodlivosti. Takéto kontroly sú založené na monitorovaní trhu a zbere údajov v spolupráci s členskými štátmi, spotrebiteľskými organizáciami a podnikmi. Pevne verím, že naše politiky musia byť založené na presvedčivých dôkazoch a údajoch, ktoré tvoria východisko pre primerané a účinné opatrenia.

V procese transpozície a vykonávania budem veľmi ostražitý, pokiaľ ide o administratívnu záťaž. Takisto budem podporovať podniky v ich prípravách na uplatňovanie nových právnych predpisov, napríklad cestou osobitných podujatí, vysvetľujúcich dokumentov, prípadne aktualizáciou podporných programov. Vo všeobecnosti, ak sa zistia problémy s nedodržiavaním predpisov, začnem dialógy s členskými štátmi a v prípade potreby začnem konanie o nesplnení povinnosti. Najmä v oblasti ochrany spotrebiteľa sú kľúčovými spojencami na dosiahnutie cieľov orgány a spoločnosti.

Chcel by som pokročiť v úsilí pomôcť všetkým účastníkom trhu – spotrebiteľom, obchodníkom vrátane MSP a orgánom, aby lepšie pochopili právne predpisy EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa a bezpečnosti výrobkov a dôsledne ich uplatňovali. V tomto smere existuje niekoľko príkladov projektov: jednou z oblastí, ktorej treba venovať pozornosť, sú influenceri, ktorí sa pri výkone pravidelných obchodných činností online považujú za mikropodniky. Komisia otvorila právne centrum pre influencerov, ktoré funguje ako videoškola o európskych normách v oblasti ochrany spotrebiteľa platných pre reklamu, predaj tovaru a poskytovanie služieb a je príkladom osvety, ktorú považujem za užitočné rozšíriť.

Chcel by som tiež pokračovať v rozvoji projektov, ako je projekt odbornej prípravy pre MSP v oblasti spotrebiteľského práva, v rámci ktorého spotrebiteľské a podnikateľské organizácie EÚ poskytujú MSP odbornú prípravu v oblasti spotrebiteľského práva online aj offline. Príslušný materiál sa poskytuje v národných jazykoch a je prispôbený spotrebiteľskému právu uplatňovanému v jednotlivých členských štátoch. Využívajú ho tisíce malých spoločností.

Užitočným nástrojom na upozorňovanie podnikov a spotrebiteľov na ich práva a povinnosti, a to najmä pri prijímaní nových pravidiel, sú komunikačné kampane. V súčasnosti má viac ako jeden z troch spotrebiteľov (37 %) nízku úroveň znalostí o právach spotrebiteľov a ak nastane problém, každý tretí sa nesťažuje. Pre mňa bude veľmi dôležité, aby boli spotrebiteľia lepšie informovaní o svojich právach. Tieto kampane často upozorňujú na podrobnejšie informácie na portáli Vaša Európa. Ide o jednotné kontaktné miesto Komisie pre informácie o vnútornom trhu, v ktorom sa ľahko pochopiteľne vysvetľujú práva spotrebiteľov a povinnosti obchodníkov. Napríklad keď členské štáty začnú uplatňovať smernicu o práve na opravu, príležitosti, ktoré prináša spotrebiteľom a podnikom, by mohla spropagovať komunikačná kampaň. Podobne by sa kampaň pre spotrebiteľov a podniky mohla zamerať aj na nový rámec zavedený nariadením o všeobecnej bezpečnosti výrobkov. Pri všetkých týchto činnostiach by sme mali dobre využívať sieť európskych spotrebiteľských centier a podnecovať na vnútroštátnej úrovni vhodne prispôbenú komunikáciu. Zabezpečím, aby boli vnútroštátne spotrebiteľské združenia a orgány vždy dobre informované a zapojené do komunikačných činností Komisie.

Mám v úmysle nad rámec nášho pravidelného štruktúrovaného dialógu a dialógu o vykonávaní informovať výbor IMCO o súčasných a nadchádzajúcich činnostiach a pokroku Komisie v tejto oblasti. Budem Vás pozývať na podujatia Komisie, napríklad na európsky spotrebiteľský samit, a posielat' Vám správy o vykonávaní, ako sa vyžaduje v právnych predpisoch EÚ.

Otázky Výboru pre právne veci

6. Civilná justícia

V posledných desaťročiach sa rozvíjala a posilnila cezhraničná spolupráca medzi justičnými systémami v občianskych, rodinných a obchodných veciach.

Občania a podniky EÚ však stále čelia právnym a administratívnym prekážkam pri uplatňovaní svojich práv kvôli rozdielom a zložitosti právnych systémov členských štátov, najmä ak sú zapojené do cezhraničných občianskych, rodinných a obchodných sporov, ktoré môžu byť nákladné a zdĺhavé. To bráni MSP a mikropodnikom v rozširovaní ich činnosti a rastu a môže spôsobovať občanom EÚ ťažkosti a právnu neistotu. Okrem toho, pokiaľ ide o nesprávnu transpozíciu, vykonávanie a presadzovanie práva Únie, naši občania nemôžu v plnej miere

využívať svoje práva, naše spoločnosti nemajú rovnaké podmienky a v dôsledku toho je ohrozená dôvera v európsky projekt.

Okrem toho účinný výkon spravodlivosti si vyžaduje značné úsilie o zabezpečenie spoľahlivých rozpočtov na financovanie jej mechanizmov, a to aj v súvislosti s odbornou prípravou, personálnym obsadením a digitalizáciou. V tejto súvislosti je nevyhnutná účinná spolupráca s komisárom pre rozpočet, aby sme mali v tejto oblasti, ktorá je často menej prioritizovaná, k dispozícii potrebné finančné zdroje.

Aké konkrétne politiky alebo právne iniciatívy zvažuje dezignovaný komisár na zlepšenie prístupu k spravodlivosti (aj v súvislosti s nedávno prijatou smernicou o strategických žalobách proti verejnej účasti), justičnej spolupráce v občianskych veciach, najmä pokiaľ ide o cezhraničný výkon rozsudkov, cezhraničné dôsledky kolektívneho uplatňovania nárokov na nápravu, pokiaľ ide o prvky medzinárodného práva súkromného, cezhraničné rodinné právo (vrátane uznávania rodičovstva), harmonizáciu procesných pravidiel, ďalšiu digitalizáciu justičných systémov a súdnictva s osobitným zameraním na intenzívnejšie využívanie umelej inteligencie a iných právnych technologických riešení, a to spôsobom, ktorý je zlučiteľný so všeobecnými zásadami právneho štátu, zásadami nezávislosti súdnictva a procesnej transparentnosti, dereguláciou, primeraným financovaním, zjednodušením postupov, posilnením odbornej justičnej prípravy a zlepšením vzájomného uznávania rozsudkov?

EÚ využíva komplexné právne predpisy EÚ v občianskych, rodinných a obchodných veciach, ktoré uľahčujú cezhraničnú justičnú spoluprácu medzi členskými štátmi. Zaoberá sa otázkami právomoci, rozhodného práva, uznávania a výkonu rozsudkov prakticky vo všetkých oblastiach občianskeho a obchodného práva vrátane platobnej neschopnosti, rozvodu, rodičovských práv a povinností, výživného a dedenia. EÚ má tiež spoločné jednotné pravidlá doručovania písomností a vykonávania dôkazov a pre určité cezhraničné situácie vytvorila niektoré zjednodušené a rýchle európske postupy. A to je len niekoľko príkladov.

Pre európskych občanov a podniky ide o úspešný príbeh. Ak budem potvrdený, mám v úmysle v tejto práci pokračovať.

Ak budem potvrdený, ako prvé by som chcel pomôcť uzavrieť prebiehajúce medziinštitucionálne rokovania o návrhoch týkajúcich sa ochrany dospelých, uznávania rodičovstva a napokon problematiky postupovania pohľadávok a platobnej neschopnosti, ktorá je kľúčová pre investičné rozhodnutia.

Zastávam názor, že na to, aby sme pripravili pôdu pre budúcnosť, máme teraz vhodný čas predstaviť celkovú víziu budúcnosti občianskeho práva. S cieľom zistiť, ako môže táto oblasť politiky spolu s právom obchodných spoločností prispieť k posilneniu rastu a konkurencieschopnosti a k ďalšiemu odstráneniu prekážok v EÚ, by som preskúmal proces na vysokej úrovni týkajúci sa spravodlivosti pre rast. Do takéhoto fóra by sa zapojil Európsky parlament, členské štáty a zainteresované strany z odvetvia.

Mojím cieľom je zlepšiť prístup občanov aj podnikov k spravodlivosti v celej EÚ. Pevne verím, že nezlučiteľnosť právnych a súdnych systémov v členských štátoch nesmie občanov a podniky odrádzať od uplatňovania svojich práv. Ako už bolo uvedené pre spotrebiteľskú politiku, aj v tejto oblasti sa zameriam na dôkladné monitorovanie a zabezpečenie správneho uplatňovania existujúceho *acquis* a v prípade potreby na jeho modernizáciu. Prioritou je aktualizovať nástroje podľa najnovšieho vývoja vrátane digitalizácie a zároveň stabilnými pravidlami zabezpečiť právnu istotu. Preskúmam aj potrebu zrevidovať v tejto súvislosti súčasné procesné normy, a to najmä s cieľom ďalej posilniť vzájomné uznávanie rozsudkov.

Vidím priestor pre tvorivú, novú prácu na vykonávaní, samozrejme pri zachovaní možnosti začať konanie vo veci nesplnenia povinnosti, ak je to potrebné. Ku kľúčovým právnym predpisom patrí napríklad nová smernica o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred strategickými žalobami proti verejnej účasti (ďalej len „smernica o boji proti strategickým žalobám proti verejnej účasti“). S cieľom pomôcť občanom, podnikom a odborníkom v oblasti justície sa budem usilovať o zlepšenie používateľskej ústretovosti informácií o justícii a príslušných digitálnych nástrojov na portáli elektronickej justície. Ďalšou prioritou je posilniť a zvýšiť informovanosť o podpore, ktorú poskytuje Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ako kľúčový aktér uľahčujúci praktickú justičnú spoluprácu medzi členskými štátmi.

V oblasti rodinného práva by mojím zámerom bolo ďalej rozvíjať justičnú spoluprácu – najmä prijatím pripravovaného návrhu o uznávaní rodičovstva, a zabezpečiť jednotné a účinné presadzovanie celého *acquis*.

Okrem toho, že sa musíme neustále snažiť zlepšovať vykonávanie právnych predpisov, musia byť aj samotné právne predpisy moderné a aktuálne. Ak budem potvrdený, preskúmam uplatňovanie a zistím, či treba preskúmať nariadenie Brusel Ia o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov a nariadenie Rím II o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky, počnúc prijatím správ o uplatňovaní týchto dvoch nariadení, ktoré sa plánuje začiatkom

budúceho roka. Tieto nástroje sú kľúčovými prvkami fungujúceho vnútorného trhu, pretože zabezpečujú stabilný a predvídateľný rámec pre podniky a spotrebiteľov pri cezhraničných obchodných transakciách. Jednotné a jednoduché pravidlá v tejto oblasti majú osobitný význam pre malé a stredné podniky, ktoré chcú obchodovať cezhranične. Tieto pravidlá musia byť vhodné na daný účel a musia držať krok s meniacim sa technologickým a právnym prostredím. Našu prácu budeme musieť osobitne zamerať na výzvy, ktoré predstavujú napríklad kolektívne uplatňovanie nárokov na nápravu, zneužívanie žalôb proti verejnej účasti (SLAPP), transakcie v online prostredí a využívanie umelej inteligencie.

Digitalizácia ďalších súdnych konaní môže členskými štátmi, občanom, ako aj spoločnostiam, najmä MSP, umožniť, aby boli produktívnejšie a ušetrili náklady, a zároveň prispieť k posilneniu jednotného trhu a umožniť vytvorenie skutočného európskeho priestoru spravodlivosti. Ak budem potvrdený, mám v úmysle predložiť novú stratégiu digitálnej justície, aby odborníci v oblasti justície získali najmodernejšie digitálne nástroje vrátane umelej inteligencie s cieľom zefektívniť spravodlivosť, pričom budem zároveň plne rešpektovať potrebu dôsledného dodržiavania základných práv a hodnôt EÚ. Paralelne s tým bude prebiehať odborná justičná príprava s cieľom zlepšiť digitálne zručnosti. Mám v úmysle prediskutovať s Vami, ako aj s členskými štátmi a zainteresovanými stranami, ako to dosiahnuť. Je pravda, že na túto prácu na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ treba dostatočné zdroje, aby splnila svoj účel, ktorým je podpora odbornej justičnej prípravy, zlepšenie prístupu k spravodlivosti a posilnenie justičnej spolupráce.

7. 28. režim (podniky)

V nedávno uverejnenej Draghiho správe s názvom Budúcnosť európskej konkurencieschopnosti sa navrhuje vytvorenie nového celoeurópskeho právneho štatútu pre inovatívne startupy, tzv. inovatívny európsky podnik („Innovative European Company“ – IEC), ktorý by mal jednotnú digitálnu identitu platnú v EÚ. Takéto podniky by mali prospech z viacerých právnych opatrení vrátane harmonizovaných pravidiel v oblasti práva obchodných spoločností a platobnej neschopnosti. Zdá sa, že IEC je vo Vašom poverovacom liste spomenutý v rámci oznámenia tzv. 28. režimu pre inovatívne podniky, ktorý bude viesť k vytvoreniu dodatočného, voliteľného právneho rámca, pre ktorý by sa podniky v celej EÚ mali možnosť rozhodnúť a ktorý by umožnil prekonať súčasnú roztrieštenosť 27 vnútroštátnych systémov.

V rámci tohto 28. režimu by zúčastnené členské štáty mohli harmonizovať kľúčové oblasti, ako sú právo obchodných spoločností, konkurzné právo, pracovné právo a zdaňovanie, čím by pre podniky vytvorilo jednotné právne prostredie naprieč hranicami. Tento režim by fungoval popri existujúcich vnútroštátnych rámcoch a poskytoval by voliteľný a jednotný súbor pravidiel, ktorý by si spoločnosti mohli dobrovoľne zvoliť, ak by ho považovali za výhodnejší.

Ak chcete, aby bol 28. režim úspešný, musíte i) konať tak, aby sa zvýšila konkurencieschopnosť a produktivita; ii) zabezpečiť, aby konečný legislatívny akt skutočne prispel k zjednodušeniu postupov pre podniky, aby bol prítiahľivý a aby si ho podniky skutočne zvolili a aby priniesol skutočnú pridanú hodnotu k súčasnému legislatívnemu rámcu a zaistil koreláciu s pripravovanými návrhmi, ako je návrh smernice z decembra 2022 na harmonizáciu niektorých vecných právnych predpisov o platobnej neschopnosti; iii) zvážiť, či treba nahradiť návrh smernice z decembra 2022 na harmonizáciu niektorých aspektov hmotného konkurzného práva novým návrhom, ktorý by sa vzťahoval aj na IEC; iv) objasniť, či by sa 28. režim mal týkať podnikov vo všeobecnosti alebo len inováčných podnikov; a zároveň v) prekonať obavy členských štátov, ktoré v minulosti viedli k neúspechu podobných iniciatív. Ak by sa potvrdilo Vaše vymenovanie za komisára, ako by ste chceli toto všetko dosiahnuť?

Teší ma dôrazné politické zameranie na prehlbenie jednotného trhu, uľahčenie podnikania, odstraňovanie prekážok a dôsledné využívanie veľkosti trhu so 450 miliónmi spotrebiteľov. Ak budem potvrdený, v súlade s politickými usmerneniami bude jedným z mojich prioritných cieľov prispieť ku konkurencieschopnosti EÚ a „uľahčiť a urýchliť podnikanie v Európe“ s osobitným zameraním na zníženie administratívnej záťaže. Ako hlavnú iniciatívu pripravím osobitný návrh o právnom postavení spoločností v celej EÚ – tzv. 28. režim – s cieľom pomôcť inováčnym spoločnostiam rásť.

Takýto 28. režim by spoločnostiam poskytol možnosť vybrať si, či budú pôsobiť na celom jednotnom trhu na základe celoeurópskeho právneho štatútu alebo budú musieť prijať príslušné vnútroštátne právne formy v členských štátoch, v ktorých by chceli podnikáť. 28. režim by sa mal chápať ako súčasť širšieho súboru opatrení potrebných na podporu inovácie, konkurencieschopnosti a produktivity hospodárstva EÚ. Nad rámec právnej formy spoločností by opatrenia spojené s takýmto 28. režimom mohli zahŕňať napríklad prístup na trhy, financovanie, zručnosti, poisťné krytie, pravidlá týkajúce sa zmlúv, zdaňovania a platobnej neschopnosti, aby sa pokryli všetky najdôležitejšie aspekty podnikovej činnosti takýchto spoločností. Profitovali by z toho najmä menšie spoločnosti s menšími finančnými a ľudskými zdrojmi na zvládnutie roztriešteného právneho prostredia.

Dobre si uvedomujem, že predchádzajúce pokusy o zavedenie štatútu európskej spoločnosti boli ťažké. Od roku 2019 však *acquis* EÚ v oblasti práva obchodných spoločností prekonalo významný vývoj: zaviedli sa online postupy (pri zakladaní spoločností, registrácii pobočiek a predkladaní povinných informácií obchodným registrom), pri zakladaní dcérskych spoločností a pobočiek v iných členských štátoch sa začala uplatňovať zásada „jedenkrát a dost“, a zaviedli sa harmonizované postupy cezhraničnej mobility spoločností EÚ (t. j. cezhraničné fúzie, rozdelenia a premeny) vrátane záruk pre zamestnancov a proti zneužívaniu. Tým sa reagovalo na niektoré obavy, ktoré bránili predchádzajúcim iniciatívam, a uľahčila sa cesta k dohode o novom 28. režime.

Chcel by som nadviazať na už existujúce riešenia, ako je jednotná totožnosť spoločností vďaka európskemu jednoznačnému identifikátoru založenému na jednotnej registrácii a novému harmonizovanému viacjazyčnému digitálnemu osvedčeniu spoločností EÚ, ktoré možno použiť vo všetkých cezhraničných situáciách a je zlučiteľné s európskou peňaženkou digitálnej identity. Tento prístup je v súlade s výzvou uvedenou v Draghiho správe. Pri príprave návrhu bude dôležité zabezpečiť súlad s inými iniciatívami na podporu inovačných spoločností ohlásených v politických usmerneniach alebo poverovacích listoch mojich kolegov, napríklad s európskym inovačným aktom alebo pripravovanou stratégiou jednotného trhu. Teším sa na spoluprácu s ostatnými komisármi a komisárkami na dosiahnutí tohto cieľa.

Bez ohľadu na momentálnu dynamiku by sme mali dôkladne zvážiť, ktoré otázky možno účinne riešiť 28. režimom. Jednou z kľúčových otázok, na ktoré sa treba zamerať, bude skutočný rozsah 28. režimu, teda to, či by mal byť dostupný pre všetky spoločnosti alebo len pre inovatívne spoločnosti, a to, aby boli podmienky na získanie takéhoto postavenia v každom prípade jasné. Je mi jasné, že táto otázka sa musí podrobnejšie prediskutovať v rámci procesu na vysokej úrovni týkajúceho sa spravodlivosti pre rast s Európskym parlamentom, podnikateľskou komunitou, sociálnymi partnermi, členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami. To nám umožní zistiť, s akými problémami na jednotnom trhu sa spoločnosti, najmä tie inovatívne, stretávajú a ako ich čo najlepšie riešiť.

Pokiaľ ide o platobnú neschopnosť, fragmentácia konkurzného práva medzi členskými štátmi predstavuje jednu z naozaj kľúčových prekážok skutočnej únie kapitálových trhov. Bráni cezhraničným investíciám a prístupu spoločností ku kapitálu za najvýhodnejších podmienok. Cieľom návrhu Komisie z roku 2022 ako hlavného prvku akčného plánu únie kapitálových trhov je riešiť súčasnú situáciu cielenou harmonizáciou. Som presvedčený, že návrh zlepši situáciu všetkých, veľkých aj malých spoločností, keďže harmonizácia je nevyhnutná vo všetkých oblastiach. Okrem toho vďaka navrhovanému zjednodušeniu konkurzného konania pre malé podniky bude návrh prínosný najmä pre startupy. Európska rada na svojom zasadnutí v apríli 2024 ho označila za prioritu a vyzvala na jeho urýchlené prijatie. Súhlasím s týmto hodnotením a budem presadzovať rýchly pokrok v rokovaní. Dúfam, že aj Parlament čoskoro prijme k návrhu podporné stanovisko.

8. Digitálna politika

Deviate volebné obdobie sa vyznačovalo prijatím viacerých aktov v digitálnej oblasti: okrem iného akt o umelej inteligencii, akt o digitálnych službách, akt o digitálnych trhoch, akt o údajoch. Výbor pre právne veci v rámci svojich právomocí v oblasti občianskeho práva, procesného práva a práva duševného vlastníctva prispel dôležitými stanoviskami k týmto spisom. Okrem toho bol zodpovedný za nariadenie eCodex [nariadenie (EÚ) 2022/850], za balík o digitalizácii justície [smernica (EÚ) 2023/2843 a nariadenie (EÚ) 2023/2844] a za revíziu smernice o zodpovednosti za výroby [2022/0302(COD)] tak, aby zodpovedala obehovému hospodárstvu a digitálnej ekonomike. Okrem pravidelných kontrol vhodnosti platných právnych nástrojov ešte treba vykonať veľa práce, napríklad v súvislosti s digitálnym dedičstvom, inteligentnými zmluvami a decentralizovanými autonómnymi organizáciami (DAO), virtuálnymi svetmi, a najmä vzhľadom na uznesenie Európskeho parlamentu z 20. októbra 2020 s odporúčaniami pre Komisiu o režime občianskoprávnej zodpovednosti za umelú inteligenciu [2020/2014(INL)], návrh Komisie na smernicu o zodpovednosti za umelú inteligenciu. Aké opatrenia plánujete zaviesť na vykonávanie uvedených právnych predpisov, riešenie zostávajúcich regulačných medzier a zabezpečenie digitálnej spravodlivosti, dodržiavania práv občanov a toho, aby podniky a vnútroštátne správne orgány neboli vystavené administratívnej záťaži a byrokracii?

Je pravda, že v posledných rokoch boli v digitálnej sfére prijaté nové zákony. EÚ sa vďaka nim stáva priekopníkom, prináša istotu a umožňuje inovácie, ktoré zachovávajú prístup EÚ zameraný na človeka a založený na hodnotách. Nastal čas pretaviť ich do skutočných výhod pre ľudí a podniky. Prioritou novej Komisie bude vykonávať nedávno prijatý súbor digitálnych pravidiel EÚ tak, aby priniesol zásadné a konkrétne zlepšenia.

S cieľom podporiť vykonávanie aktu o údajoch budem podporovať prácu na odporúčaní o vzorových zmluvných doložkách týkajúcich sa zdieľania údajov a cloud computingu, ktoré sa majú predložiť budúci rok. Tieto dobrovoľné

vzorové doložky pomôžu spoločnostiam, najmä MSP, uplatňovať akt o údajoch. Je dôležité monitorovať, ako tieto doložky prispievajú k európskej dátovej únii a či sú vo veci spoločného využívania údajov potrebné ďalšie opatrenia.

S cieľom prispieť k dôslednému uplatňovaniu aktu o umelej inteligencii v oblasti spravodlivosti je potrebných niekoľko opatrení, a ak budem potvrdený, mám v úmysle urobiť v týchto oblastiach isté kroky. Členské štáty potrebujú ciele usmernenie, ako zaradiť rôzne nástroje do kategórií rizík aktu o umelej inteligencii a zabezpečiť súlad s jeho požiadavkami. Účinné využívanie nástrojov umelej inteligencie justičnými orgánmi v členských štátoch by sa uľahčilo výmenou najlepších postupov, vypracovaním súboru nástrojov a cieľným financovaním zo strany EÚ.

V právnom rámci sa však zistili určité nedostatky, najmä pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu spôsobenú umelou inteligenciou. Vzhľadom na ukončenie rokovaní o smernici o zodpovednosti za výrobky sa preto zavazujem podrobne preskúmať dôvody súčasných nezhôd medzi spoluzákonomcami na rokovaní o návrhu smernice o zodpovednosti za umelú inteligenciu. Dôležitý vstup v tejto súvislosti predstavuje uznesenie Parlamentu, ako aj jeho nedávna štúdia.

S cieľom podporiť inovatívne digitálne obchodné modely, ktoré využívajú umelú inteligenciu na uzatváranie zmlúv a inteligentné zmluvy, bude potrebná analýza toho, ako čo najlepšie zohľadniť vzorový zákon OSN o automatizovaných zmluvách z roku 2024, a ak treba, či sa má konať na úrovni EÚ alebo jednotlivých štátov.

V oblasti ochrany spotrebiteľa priniesli nedávne digitálne právne predpisy významné zlepšenia. Napriek tomu pretrváva niekoľko nedostatkov, na ktoré poukázala nedávna kontrola vhodnosti digitálnej spravodlivosti. Ak budem potvrdený, mám v úmysle reagovať na tieto nedostatky návrhnutím aktu o digitálnej spravodlivosti s cieľom riešiť pretrvávajúce obavy týkajúce sa temných vzorcov, influencerov na sociálnych médiách, návykového dizajnu rozhraní medzi podnikmi a spotrebiteľmi a online zmlúv.

V súvislosti so súčasnou prácou Komisie na iniciatíve zameranej na web 4.0 a virtuálne svety a s Vašimi návrhmi na riešenie regulačných otázok spojených s virtuálnymi svetmi v medzinárodnom súkromnom a občianskom práve sa teším na diskusiu s Vami o tom, ako zabezpečiť, aby sa virtuálne svety mohli rozvíjať tak, aby odrážali hodnoty, zásady a základné práva EÚ. Budem sledovať problematiku digitálneho dedičstva, ktoré sa väčšinou riadi vnútroštátnym právom, a posúdim možnú potrebu zavedenia pravidiel EÚ, a to aj v kontexte nariadenia o dedičských veciach.

Otázky Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

9. Základné práva, občianska spoločnosť a ochrana údajov

Ako budete ako komisár zodpovedný za monitorovanie uplatňovania Charty základných práv spolupracovať s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť presadzovanie a dodržiavanie základných práv, a to aj prostredníctvom vykonávania príslušnej judikatúry Súdneho dvora EÚ a EDLP? Plánujete ďalšie opatrenia na prepojenie potenciálnych porušení charty a zásad demokracie s rozpočtom EÚ? Budete podávať Európskemu parlamentu výročné správy o uplatňovaní charty? Aké opatrenia plánujete na posilnenie ochrany občianskeho priestoru, a to aj hodnôt Únie v rámci programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty a novej platformy občianskej spoločnosti, ktoré sú uvedené aj vo Vašom poverovacom liste? Aké sú Vaše plány na zabezpečenie efektívnosti a transparentnosti financovania občianskej spoločnosti z prostriedkov EÚ? Vzhľadom na nedávny rozsudok Súdneho dvora vo veci EULEX Kosovo, aká je Vaša stratégia na dokončenie pristúpenia EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach?

Ako zabezpečíte, aby sa Agentúre EÚ pre základné práva (FRA) poskytl zdroj, ktorý potrebuje na vykonávanie všetkých úloh v súlade so svojím mandátom? Zaviazete sa, že FRA bude systematicky konzultovaná pri tvorbe právnych predpisov a posudzovaní vplyvu v oblastiach, ktoré sa zaoberajú základnými právami alebo majú na ne vplyv?

Ochrana údajov je jedným zo základných práv v právnom poriadku EÚ a všeobecné nariadenie o ochrane údajov je najsilnejším nástrojom EÚ na jej ochranu. Ako vo všeobecnosti vnímate presadzovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov, najmä v cezhraničných prípadoch? Aký je podľa Vás vzťah medzi presadzovaním všeobecného nariadenia o ochrane údajov a iných digitálnych právnych predpisov EÚ, ako sú akt o digitálnych službách, akt o digitálnych trhoch a akt o umelej inteligencii? Pokiaľ ide o umelú inteligenciu, ako by mal podľa Vás vyzeráť vzťah medzi ochranou základných práv a podporou inovácií? Myslíte si, že právne predpisy EÚ o ochrane údajov účinne plnia v súčasnosti svoj cieľ alebo považujete za potrebné uvažovať o ich prípadnej úprave? Vzhľadom na predchádzajúce obavy Parlamentu týkajúce sa viacerých rozhodnutí Európskej komisie o primeranosti a relevantných rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie, aké máte plány v súvislosti s medzinárodnými tokmi osobných údajov? Ako plánujete reagovať na tieto obavy vzhľadom na význam globálnych tokov údajov pre spoločnosť EÚ? Ako vidíte úlohu Komisie pri podpore medzinárodnej spolupráce v oblasti ochrany osobných údajov?

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára pre demokraciu, spravodlivosť a právny štát, považujem za moju úlohu zabezpečiť, aby každý občan EÚ bez ohľadu na to, kde v EÚ žije, požíval rovnaké základné práva založené na hodnotách, ktoré musia tvoriť základ našej práce: rovnosť, nediskriminácia, inklúzia, ľudská dôstojnosť, sloboda a demokracia zakotvené v Charte základných práv EÚ.

S cieľom posilniť uplatňovanie Charty základných práv v EÚ Komisia v roku 2020 stanovila stratégiu, ktorá odpovedá na volanie Európskeho parlamentu a členských štátov sprísniť monitorovanie charty. Ide o spoločnú výzvu členských štátov aj EÚ, do ktorej riešenia sa budem, ak budem potvrdený, dôsledne zapájať. Chcel by som čo najlepšie využiť to, čo je už zavedené: pri uľahčovaní toku informácií zohrávajú dôležitú úlohu kontaktné miesta pre chartu v členských štátoch (bolo menovaných 26 kontaktných miest) a členské štáty dostávajú pri transpozícii a vykonávaní práva EÚ podporu od Komisie aj prostredníctvom expertných skupín. Budem v súvislosti s chartou naďalej stimulovať a investične podporovať odbornú prípravu a zdroje v prospech vnútroštátnych odborníkov a úradníkov, a to aj v spolupráci s Agentúrou pre základné práva.

Kľúčovým východiskom je vedieť, kde sa nachádzame. Výročné správy o uplatňovaní charty poskytujú od roku 2021 prehľad o rôznych tematických oblastiach strategického významu pre základné práva, pričom zameriavajú pozornosť na uplatniteľné právo a politiku EÚ, ako aj úspechy a výzvy na úrovni EÚ a v členských štátoch. Som pripravený naďalej predkladať tieto výročné správy Parlamentu a vymieňať si s Vami informácie o úspechoch a výzvach zistených vo zvolenej oblasti politiky, ako aj o uznesení o situácii v oblasti základných práv v EÚ, ktoré každoročne prijímate. Bola by to dôležitá téma pre moju výročnú správu o vykonávaní.

Som presvedčený, že monitorovanie charty musíme vidieť aj v širšom kontexte. Uplatňovanie charty je pre Komisiu neoddeliteľnou súčasťou jej celkového monitorovania vykonávania práva EÚ členskými štátmi a dodržiavania rozsudkov Súdneho dvora. Väčšina základných práv charty zodpovedá právam zakotveným v Európskom dohovore Rady Európy o ľudských právach. Táto prepojenosť je dôvodom, prečo sa správy o právnom štáte od roku 2023 zameriavajú na mieru vykonávania hlavných rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva. Hoci monitorovanie vykonávania rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva nie je úlohou Komisie, ale orgánov Rady Európy, miera vykonávania týchto rozsudkov je ukazovateľom fungovania právneho štátu, najmä ak sa neriešia štrukturálne alebo systémové obavy.

Napokon pokiaľ ide o rozpočet EÚ a dodržiavanie základných práv, základnou horizontálnou podmienkou účinného uplatňovania a vykonávania charty sa zabezpečuje, aby sa finančné prostriedky EÚ vynakladali v plnom súlade s chartou. V politických usmerneniach sa poukazuje na potrebu vplyvného rozpočtu pre budúci VFR a hľadajú sa spôsoby, ako by sa mohli posilniť rôzne druhy stimulov. V usmerneniach sa potvrdzuje, že pokiaľ ide o finančné prostriedky EÚ, dodržiavanie zásad právneho štátu je nevyhnutnosťou. Dôležitým aspektom bude zabezpečiť súdržnosť medzi našimi rozpočtovými nástrojmi a súvisiacimi opatreniami, preto budem v spolupráci s kolegami komisármi a komisárkami skúmať, ako čo najlepšie maximalizovať ich vplyv.

Pri ochrane a presadzovaní hodnôt EÚ v oblasti základných práv, právneho štátu a demokracie zohrávajú kľúčovú úlohu organizácie občianskej spoločnosti a obhajcovia ľudských práv. Ak budem potvrdený, zintenzívnim úsilie Komisie o vytvorenie podmienok pre prosperujúci občiansky priestor v Európe, a to aj cieľovým financovaním na podporu a ochranu aktérov občianskej spoločnosti. Organizácie občianskej spoločnosti a obhajcovia ľudských práv majú zásadný podiel na dobrom fungovaní našich demokracií a na presadzovaní a ochrane spoločných hodnôt EÚ zakotvených v zmluvách EÚ a Charte základných práv, pričom pomáhajú chrániť právny štát v praxi. Existujú však dôkazy, že priestor pre občiansku spoločnosť sa v celej EÚ znižuje. Zintenzívnim našu spoluprácu s organizáciami občianskej spoločnosti a obhajcami ľudských práv, a to aj prostredníctvom platformy občianskej spoločnosti, aby sme o otázkach týkajúcich sa hodnôt EÚ viedli systematickejší občiansky dialóg. Vznikne tak jednotný rámec pre účasť v celom spektre politik EÚ. Preskúvam aj to, ako môžeme zmysluplnejšie a účinnejšie zapojiť občiansku spoločnosť do práce Komisie vrátane príprav štítu na obranu demokracie.

Okrem toho preskúvam spôsoby, ako by mohla byť naša podpora pri presadzovaní práv a hodnôt a ďalšom posilňovaní postavenia občianskej spoločnosti stabilnejšia a dlhodobejšia. Mohli by sme sa napríklad zaoberať súčasnými systémami na monitorovanie pracovného prostredia týchto aktérov v jednotlivých štátoch, ktoré sa niekedy prekrývajú, a užšie spolupracovať s členskými štátmi na lepšej ochrane prostredia, v ktorom organizácie občianskej spoločnosti a obhajcovia ľudských práv pôsobia tak na úrovni štátov, ako aj EÚ.

Podporu organizáciám občianskej spoločnosti a obhajcom ľudských práv poskytuje program Občania, rovnosť, práva a hodnoty (CERV), najmä cez zložku Hodnoty Únie. Zároveň potrebujeme dôkladný systém riadenia rizík a monitorovania v každej fáze procesu (výber, realizácia a hodnotenie), ako aj počas celého životného cyklu

každého projektu. Jeho sila čiastočne spočíva v otvorenosti a transparentnosti, ktoré ho charakterizujú. Takisto je dôležité zabezpečiť, aby sa financovanie z týchto programov nedostalo do nesprávnych rúk.

Pokiaľ ide o pristúpenie EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach, rozsudok o misii Eulex Kosovo z 10. septembra 2024 predstavuje významný krok vpred, ktorý približuje EÚ k tomu, aby sa stala zmluvnou stranou dohovoru. Rozsudok ďalej vyjasnil aspekty spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a teraz musíme o jeho dôsledkoch diskutovať s členskými štátmi. Čaká nás ešte viacero krokov vrátane stanoviska Európskeho súdneho dvora k úplnej zlučiteľnosti revidovanej dohody so zmluvami, schválenia Radou, súhlasu Európskeho parlamentu a schválenia členskými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami. Domnievam sa však, že k dosiahnutiu tohto míľnika v oblasti ochrany ľudských práv v Európe sme bližšie ako kedykoľvek predtým a teším sa, ako obnovím úsilie o dosiahnutie tohto cieľa.

Som presvedčený, že Agentúra pre základné práva (FRA) sa ako kľúčový aktér v celkovej práci na podpore základných práv osvedčila. Pri vykonávaní posúdení vplyvu a príprave iniciatív by sme mali naďalej využívať cenné odborné znalosti agentúry FRA, aby návrhy Komisie v oblasti základných práv spĺňali najvyššie normy. Veľmi vítam aj skutočnosť, že všetky inštitúcie môžu pri legislatívnych procesoch požiadať agentúru FRA o radu.

Pokiaľ ide o ochranu údajov, na zaručenie základného práva na ochranu osobných údajov v EÚ je nevyhnutné účinné presadzovanie pravidiel EÚ. Som plne odhodlaný prijímať opatrenia na presadzovanie práva v rozsiahlych cezhraničných prípadoch, v ktorých ide o osobné údaje miliónov Európanov. Preto sa teším na spoluprácu so spoluzákonodarcami s cieľom dosiahnuť rýchle prijatie návrhu Komisie o procesných pravidlách všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR). Podporilo by sa tým pevné a účinné presadzovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov orgánmi pre ochranu osobných údajov vo veľkých a zložitých prípadoch, a to by pomohlo dosiahnuť konsenzus o kľúčových otázkach už v počiatočnom štádiu. Pre orgány pre ochranu osobných údajov by bolo jednoduchšie, keby mohli rýchlo ukončiť postupy pri nespĺnení povinnosti, vyvodit' zodpovednosť voči osobám porušujúcim pravidlá a poskytnúť jednotlivcom nápravné opatrenia.

Ako sa uvádza v mojom poverovacom liste, zabezpečím, aby všeobecné nariadenie o ochrane údajov zostalo v súlade s digitálnou transformáciou a reagovalo na meniace sa potreby vrátane bezpečnosti a konkurencieschopnosti.

EÚ prijala celý rad iniciatív zameraných na formovanie digitálnej budúcnosti Európy. Každá z týchto nových iniciatív sleduje osobitný cieľ, napríklad bezpečné online prostredie alebo spravodlivejšie a súťažeschopnejšie digitálne trhy. Žiadna z týchto iniciatív nemá ako hlavný cieľ regulovať spracúvanie osobných údajov a je jasné, že uholným kameňom digitálneho regulačného rámca EÚ pre spracúvanie osobných údajov je aj naďalej všeobecné nariadenie o ochrane údajov. Tieto nové iniciatívy zároveň v niektorých prípadoch toto nariadenie dopĺňajú alebo objasňujú, ako by sa malo uplatňovať v konkrétnej oblasti, takže hlavne treba zabezpečiť konzistentnosť a súdržnosť aj pri uplatňovaní a presadzovaní týchto pravidiel. Verím preto, že musíme posilniť spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva. V tejto súvislosti prebieha niekoľko iniciatív. Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB) aktívne prispieva k práci súvisiacej s aktom o digitálnych trhoch. Hoci tento vývoj je pozitívny, do budúcnosti by som uvažoval o tom, ako podporiť štruktúrovanejšiu a efektívnejšiu spoluprácu, a to najmä aby sme vedeli riešiť situácie, ktoré sa týkajú viacerých regulačných orgánov. Som odhodlaný podporiť každé úsilie o zabezpečenie vnútorne súdržného a vzájomne doplnkového uplatňovania a presadzovania celého súboru digitálnych pravidiel, pričom sa zachovávajú právomoci príslušných orgánov presadzovania práva.

Vďaka úspechu všeobecného nariadenia o ochrane údajov ako zdroja inšpirácie pre mnohé moderné zákony o ochrane súkromia po celom svete vznikajú nové príležitosti vytvoriť nástroje na bezpečný prenos údajov vrátane nových rozhodnutí o primeranosti, ktoré budú v plnom súlade s požiadavkami stanovenými Súdny dvorom a ďalej spracovanými Európskym výborom pre ochranu údajov. Medzinárodné toky údajov sú základným prvkom digitálnej transformácie našej spoločnosti a čoraz globálnejšieho digitálneho hospodárstva. Rešpekt k súkromiu je predpokladom stabilných, bezpečných a konkurencieschopných obchodných tokov údajov a jedným z faktorov, ktoré umožňujú medzinárodnú spoluprácu v oblastiach, ako je presadzovanie práva a justičná spolupráca, regulačná spolupráca či napríklad výskum. Preto mám v úmysle zintenzívniť prebiehajúce rozhovory s rôznymi tretími krajinami, napríklad s Brazíliou a Keňou, a preskúmať možnosť rokovať aj s ďalšími medzinárodnými partnermi, ktorí nedávno prijali právne predpisy o ochrane údajov zabezpečujúce vysokú úroveň ochrany. Takisto budem pracovať na zjednodušení dôveryhodných prenosov s medzinárodnými organizáciami v podobe rozhodnutí o primeranosti a/alebo vytvorením iných mechanizmov prenosu stanovených vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov.

Budem sa naďalej starať o to, aby sa rozhodnutia o primeranosti prijímali až po dôkladnom posúdení, či sú splnené všetky príslušné právne požiadavky, s osobitným dôrazom na účinné uplatňovanie práv dotknutých osôb pred nezávislými dozornými orgánmi a súdmi a aj pokiaľ ide o prístup štátu k údajom. Jednou z mojich priorít bude podpora medzinárodného zblížovania vysokých noriem ochrany. Na podporu výmeny informácií, skúseností a najlepších postupov medzi EÚ a zahraničnými partnermi by mohli významne poslúžiť súčasné nástroje a fóra, napríklad Komisiou zriadená Akadémia ochrany údajov alebo nedávno spustená Sieť primeranosti.

10. Právny štát a sloboda médií

Aký bude plán Vás ako komisára zodpovedného za právny štát na posilneniu vplyvu výročnej správy o právnom štáte a ako plánujete riešiť vplyv právneho štátu na fungovanie jednotného trhu? Ako reagujete na výzvu Parlamentu na rozšírenie rozsahu výročnej správy o právnom štáte na všetky hodnoty uvedené v článku 2 ZEÚ a na vytvorenie mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva, ktorý by sa riadil medziinštitucionálnou dohodou? Aké konkrétne opatrenia by ste prijali na podporu výzvy Parlamentu pokračovať v prípade Maďarska vo vypočutiach podľa článku 7 ZEÚ a zvažujete navrhnuť reformu tohto postupu? Ste odhodlaní v plnej miere využívať nástroje na presadzovanie práva, najmä zrýchlené postupy v prípade nesplnenia povinnosti, žiadosti o predbežné opatrenia pred Súdnym dvorom Európskej únie a systematické následné opatrenia týkajúce sa nevykonávania rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie? Ako plánujete posilniť uplatňovanie nariadenia o podmienenosti právnym štátom a súdržnosť s inými príslušnými legislatívnymi aktmi? Aké by bolo Vaše stanovisko, pokiaľ ide o plnenie míľnikov týkajúcich sa právneho štátu v rôznych plánoch obnovy a odolnosti jednotlivých členských štátov ako podmienky na vyplatenie finančných prostriedkov a ako zabezpečíte, aby sa finančné prostriedky uvoľnili až po splnení týchto podmienok? Ako by ste koordinovali svoju činnosť s ostatnými komisármi (napr. s komisárom pre rozpočet), ktorí sú zodpovední za uplatňovanie týchto podmienok, a ako plánujete posilniť rozmer právneho štátu v budúcom VFR?

Aké sú Vaše plány na ďalšie posilnenie ochrany nezávislých médií, novinárov a aktivistov za ľudské práva? Aké opatrenia plánujete na zabezpečenie vykonávania Európskeho aktu o slobode médií, a to aj pokiaľ ide o ochranu novinárskych zdrojov a dôvernú komunikáciu pred intruzívnym sledovaním? Predstavíte legislatívny návrh, ktorý zabezpečí, aby používanie nástrojov intruzívneho sledovania verejnými a súkromnými subjektmi bolo v súlade s demokratickými normami, zásadami právneho štátu a chartou v súlade s odporúčaniami EP? Aké kľúčové návrhy bude obsahovať európsky štít na obranu demokracie, a to aj pokiaľ ide o ochranu integrity demokratických procesov a volieb v EÚ? Zvážite navrhnutie právnych predpisov, ktorými sa rozšíri rozsah pôsobnosti smernice o strategických žalobách proti verejnej účasti tak, aby zahŕňali všetky prípady strategických žalôb proti verejnej účasti (aj prípady trestného práva)?

Právny štát, základné práva a demokracia sú základom našej Únie a tieto hodnoty musíme všetci presadzovať, podporovať a obhajovať v dnešnom svete. Ako sa konštatuje v politických usmerneniach, naša budúcnosť bude závisieť od silnej demokracie a ochrany hodnôt, lebo len tak si budeme môcť uplatňovať naše práva a slobody. Ak budem vo funkcii komisára potvrdený, budem v úzkej spolupráci s výkonným podpredsedom pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu, ďalšími zodpovednými komisármi a komisárkami a ostatnými inštitúciami EÚ naďalej prehlbovať toto zásadné úsilie o ochranu našej demokracie a presadzovanie našich hodnôt.

Za jednu z najdôležitejších súčastí nášho súboru nástrojov na podporu právneho štátu považujem správu o právnom štáte. Správa systematickým a objektívnym monitorovaním situácie v oblasti právneho štátu vo všetkých členských štátoch prispieva k posilneniu pripravenosti členských štátov a EÚ ako celku riešiť otázky právneho štátu. Jej vplyv je jednoznačne pozitívny a jej odporúčania sa ukazujú byť čoraz účinnejšie pri podpore konkrétnych reforiem v členských štátoch vo všetkých oblastiach, ktoré patria do jej rozsahu pôsobnosti. Platí to aj pre krajiny zapojené do procesu rozširovania, na ktoré sa vzťahuje podávanie správ o právnom štáte, a tie, ktoré budú zahrnuté v budúcnosti, pretože sa tým zabezpečí, aby sa reformy uskutočnené pred pristúpením udržali dlho po pristúpení. Túto prácu možno ešte viac posilniť a konsolidovať, a to aj užším prepojením s výdavkami EÚ a obohatením cyklu podávania správ.

Ak budem potvrdený, budem úzko spolupracovať s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu s cieľom posilniť prepojenie medzi finančnou podporou a odporúčaniami pre členské štáty uvedenými v správe o právnom štáte. Chcem ďalej podporovať reformy právneho štátu aj tým, že zabezpečím, aby sa na vnútroštátne opatrenia, napríklad na boj proti korupcii a ochranu finančných záujmov EÚ, mohli vyčleniť finančné prostriedky EÚ.

Plne podporujem aj cieľ stanovený v politických usmerneniach, že v správe o právnom štáte treba posilniť rozmer jednotného trhu. Právny štát nie je teória – má zásadný vplyv na životy občanov v demokracii. A má obrovský vplyv aj na našu prosperitu. Účinné justičné systémy, boj proti korupcii a dobrá tvorba právnych predpisov v rámci systému brzd a protiváh sú nielen kľúčové pre ochranu základných práv a demokracie, ale majú aj priamy hospodársky význam s vplyvom na investície, konkurencieschopnosť a pracovné miesta. Preto má zmysel klásť na otázky právneho štátu, ktoré sa týkajú spoločností pôsobiacich na jednotnom trhu, väčší dôraz.

Správa bola a bude účinná, pretože je dobre podložená a cielená. Akékoľvek ďalšie rozšírenie o základné práva alebo iné hodnoty podľa článku 2 Zmluvy o EÚ by sa muselo dôkladne preskúmať, keďže už teraz má správa rozsiahly záber, ktorý sa posilnením aspektu jednotného trhu ešte zväčší. Ak budem potvrdený, nadviažem na spoluprácu s Európskym parlamentom na hľadaní spôsobov, ako sa môžeme angažovať v oblasti základných práv, najmä pokiaľ ide o úsilie posilniť uplatňovanie charty (pozri odpoveď uvedenú vyššie).

V oblasti ochrany a podpory právneho štátu, základných práv a demokracie má pre napredovanie práce na úrovni EÚ zásadný význam úzka spolupráca s Európskym parlamentom a jeho výborom LIBE. Ak budem potvrdený, som pripravený preskúmať spôsoby, ako posilniť našu spoluprácu a vybudovať ďalšie prepojenia medzi rôznymi pracovnými oblasťami. Mohli by sme si napríklad pravidelne vymieňať informácie o rôznych správach a iniciatívach týkajúcich sa hodnôt EÚ. Ďalším navrhnutým nápadom je vytvoriť aj s Radou kontaktnú skupinu, v ktorej by sa pravidelne rokovalo o vývoji v oblasti právneho štátu.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, zabezpečím, aby sa všetky nástroje, ktoré máme k dispozícii na posilnenie a ochranu hodnôt EÚ, dôsledne uplatňovali v plnej súčinnosti a vnútornej jednote.

Som plne odhodlaný účinne vykonávať a presadzovať právo EÚ, v prípade potreby aj s využitím konaní o nesplnení povinnosti. Prednosť práva EÚ a dodržiavanie rozsudkov Súdneho dvora EÚ sú základnými zásadami právneho poriadku EÚ, ktoré musíme v plnej miere dodržiavať.

Podporujem aj účinnejšie uplatňovanie článku 7 ZEÚ a ak budem potvrdený, budem naďalej pravidelne informovať Radu o situácii v prebiehajúcom konaní podľa článku 7 ods. 1 ZEÚ s Maďarskom, kým sa nevyriešia obavy, ktoré sú základom odôvodneného návrhu Parlamentu. Rada musí zabezpečiť, aby sa s odôvodneným návrhom predloženým Parlamentom zaoberalo spravodlivo.

Ako predsedníčka jasne vyjadrila v politických usmerneniach, dodržiavanie zásad právneho štátu je nevyhnutným predpokladom využívania finančných prostriedkov EÚ. Na tento účel sme už vybudovali dôležité nástroje. Ak Komisia zistí, že porušenia zásad právneho štátu v členských štátoch dostatočne priamo ovplyvňujú správne finančné riadenie rozpočtu Únie alebo finančné záujmy Únie, alebo existuje závažné riziko takéhoto ovplyvňovania, v nariadení o podmienenosti máme účinný nástroj na ochranu rozpočtu EÚ pred porušovaním týchto zásad. Dôležitý stimul pre reformy zamerané na riešenie výziev v oblasti právneho štátu vo viacerých členských štátoch poskytol Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti spolu so základnou horizontálnou podmienkou politiky súdržnosti, a to v rámci európskeho semestra, ako aj výročnej správy o právnom štáte. Plány obnovy a odolnosti niektorých členských štátov obsahujú tzv. supermílniky, z ktorých sa niektoré týkajú reforiem právneho štátu a musia sa splniť, aby sa zabezpečila účinná ochrana finančných záujmov Únie.

Ak budem potvrdený, budem úzko spolupracovať s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu s cieľom pomôcť zabezpečiť, aby budúci viacročný finančný rámec naďalej zabezpečoval silné záruky právneho štátu. Takéto záruky budú vychádzať z nepretržitého uplatňovania všeobecného režimu podmienenosti a môžu čerpať ponaučenia aj z nástroja NextGenerationEU a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Tie ukázali, ako môžu fondy EÚ a základné horizontálne podmienky stimulovať v členských štátoch reformy právneho štátu. Cieľom mojej práce by bolo vybudovať užšie prepojenie medzi odporúčaniami uvedenými v správe o právnom štáte a finančnou podporou z rozpočtu EÚ a zároveň naďalej zabezpečovať silné synergie a vnútornú jednotu s prácou vykonávanou s členskými štátmi v rámci európskeho semestra.

Ak budem vo funkcii komisára potvrdený, ochrana a podpora našej demokracie budú hlavnými prioritami môjho mandátu, ako som už vysvetlil v predchádzajúcich odpovediach. Viedol by som prípravy nového európskeho štítu na obranu demokracie, ktorý má riešiť vážne riziká pre demokraciu v EÚ. Na základe akčného plánu pre európsku demokraciu a balíka opatrení na obranu demokracie a v spolupráci s kolegami komisármi a kolegyňami komisárkami pod vedením výkonného podpredsedu pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu by som prehĺbil úsilie zamerané na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu a dezinformáciám, na ochranu spravodlivosti a integrity volieb a posilnenie demokratických brzd a protiváh, na podporu ďalšieho budovania našej spoločenskej odolnosti a pripravenosti a na to, aby sa občania stali stredobodom

našej demokracie. Môžeme zlepšiť naše situačné povedomie a posilniť našu kolektívnu schopnosť odhaľovať, analyzovať a proaktívne bojovať proti hrozbám. Bude si to vyžadovať lepšiu koordináciu a zintenzívnenie úsilia v oblasti prevencie a vybavenia občanov kľúčovými zručnosťami, ako sú mediálna a digitálna gramotnosť, ktoré im umožnia orientovať sa v informačnom priestore. Mali by sme sa tiež usilovať o ďalšie posilnenie spolupráce prostredníctvom orgánov, ako je Európska sieť pre spoluprácu v oblasti volieb, a podporovať rozvoj operačných nástrojov a nástrojov na budovanie kapacít, aby sa podarilo zachovať spravodlivosť a ochrániť integritu volieb – napríklad prostredníctvom registra najlepších postupov súvisiacich s voľbami v EÚ – a vypracovať opatrenia na podporu bezpečnosti politických kandidátov a volených zástupcov.

Novinári, nezávislé médiá a obhajcovia ľudských práv zohrávajú v našich demokraciách zásadnú úlohu, prispievajú k ochrane základných práv a pôsobia ako strážcovia pred porušovaním zásad právneho štátu. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, ich bezpečnosť a ochrana budú kľúčovým cieľom mojej práce. Preto by som venoval veľkú pozornosť tomu, ako členské štáty uplatňujú odporúčanie o bezpečnosti novinárov z roku 2021 a odporúčanie o ochrane novinárov a obhajcov ľudských práv pred strategickými žalobami proti verejnej účasti z roku 2022, pričom by som podľa potreby podnikol ďalšie kroky. Pod vedením výkonného podpredsedu pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu by som sa usiloval zjednodušiť rýchle a správne vykonávanie Európskeho aktu o slobode médií. Zabezpečenie plného fungovania Európskej rady pre mediálne služby by bolo jednou z mojich prvých priorít, pričom by som osobitnú pozornosť venoval pravidlám pre verejnoprávných vysielateľov, ochrane novinárov a redakčnej nezávislosti médií vrátane usmernení na zavedenie záruk proti svojvoľnému odstraňovaniu online obsahu uverejneného spoľahlivými mediálnymi spoločnosťami.

Pokiaľ ide o ďalšie možné právne predpisy proti strategickým žalobám proti verejnej účasti, mojou prvou ambíciou by bolo zabezpečiť rýchle a dôsledné vykonávanie súčasných nástrojov, ktoré spájajú silné legislatívne záruky ochrany novinárov a obhajcov ľudských práv pred strategickými žalobami proti verejnej účasti v cezhraničných občianskych konaniach s nezáväznými prvkami v zmysle súvisiaceho odporúčania Komisie, ktoré sa vzťahujú na všetky druhy konaní. Prebiehajúce dôkladné monitorovanie vykonávania týchto nástrojov bude pokračovať. Malo by to prispieť k úvahám o ďalších krokoch, ktoré by sa mohli prijať na úrovni EÚ na ochranu novinárov a obhajcov práv, a to v úzkej spolupráci so sieťou kontaktných miest EÚ pre strategické žaloby proti verejnej účasti, ktorú zriadili členské štáty.

Dôležitým krokom pri riešení používania nástrojov intruzívneho sledovania bol európsky akt o slobode médií. Zahŕňa všeobecný zákaz intruzívneho sledovacieho softvéru v zariadeniach, ktoré používajú poskytovatelia mediálnych služieb vrátane novinárov, s úzko vymedzenými výnimkami a za prísnych hmotnoprávných a procesných podmienok. Ak budem potvrdený, zabezpečím, aby sa uplatňovanie tohto ustanovenia pozorne monitorovalo. Ako Komisia informovala Európsky parlament vo svojich odpovediach na príslušné uznesenia, s členskými štátmi sa bude konzultovať nelegislatívny návrh o používaní softvéru na intruzívne sledovanie vnútroštátnymi orgánmi v EÚ, pričom sa táto otázka preskúma najmä z hľadiska ochrany údajov.

11. Trestná justícia

Aké budú Vaše hlavné priority v oblasti trestného súdnictva? Ako zabezpečíte úplné vykonávanie legislatívnych nástrojov prijatých v predchádzajúcom volebnom období vrátane balíka o elektronických dôkazoch a akú úlohu budete zohrávať pri zabezpečovaní konzistentnosti nástrojov trestného práva hmotného? Ako zabezpečíte, aby trestná justícia držala krok s vývojom digitálnych technológií vrátane umelej inteligencie, pokiaľ ide o využívanie nových technológií pre účinnejší systém trestnej justície, ale aj v prípadoch, keď treba kriminalizovať veľmi závažné porušenia (napr. pravidiel ochrany údajov), ku ktorým došlo pri použití technológií?

Aké opatrenia možno prijať s cieľom ešte viac zlepšiť justičnú spoluprácu medzi členskými štátmi s podporou Eurojustu a zefektívniť systém trestnej justície v boji proti trestnej činnosti? Jednou z Vašich úloh bude posilnenie európskeho zatykača. Urobili by ste tak navrhnutím nového legislatívneho nástroja alebo skôr zameraním sa na lepšie uplatňovanie súčasného právneho rámca?

Aké konkrétne kroky plánujete prijať na posilnenie protikorupčného prístupu EÚ a na posilnenie koordinácie a synergií medzi rôznymi orgánmi EÚ zodpovednými za boj proti korupcii a členskými štátmi? Navrhnete konkrétne právne predpisy v tejto oblasti? Ako plánujete podporiť Európsku prokuratúru, ktorá čelí viacerým praktickým výzvam, najmä pokiaľ ide o personálne a rozpočtové obmedzenia, ktoré ohrozujú jej efektívnosť? Zaviazete sa navrhnuť revíziu nariadenia o Európskej prokuratúre vrátane rozšírenia jej právomocí, a ak áno, na ktoré trestné činy?

Ak budem potvrdený, jednou z mojich hlavných priorít bude zabezpečiť využívanie trestného práva na úrovni EÚ na účinnú ochranu našich občanov, ako aj ochranu hodnôt a finančných záujmov EÚ. Chcel by som preskúmať možnosť zhromaždiť úvahy Európskeho parlamentu, členských štátov, vnútroštátnych orgánov a občianskej spoločnosti o tom, ako ďalej využívať trestné právo EÚ na účinný boj proti trestnej činnosti. V tejto súvislosti budem pripravený prispieť a podporiť komisára pre vnútorné záležitosti a migráciu pri príprave európskej stratégie vnútornej bezpečnosti.

Kľúčovými prioritami bude dosiahnutie dohody medzi spoluzákonodarcami o dôležitých prerokovaných návrhoch, ako je smernica o právach obetí a smernica o boji proti korupcii, pri sa zachovaní vysokej úrovne ambícií.

Ak budem potvrdený, zameriam sa aj na účinné a konzistentné uplatňovanie existujúcich nástrojov, a to aj cestou zlepšenia usmernení a dialógu tam, kde je to užitočné, a prípadne aj s využitím postupu pri nesplnení povinnosti. To by bolo súčasťou mojej výročnej správy o pokroku vo vykonávaní a súvisiacich otázkach. Chcel by som nadviazať na praktické kroky, ktoré pomáhajú členským štátom pri implementácii, napríklad na decentralizovanú IT platformu, ktorá sa v súčasnosti pripravuje s cieľom umožniť bezpečnú a spoľahlivú komunikáciu medzi justičnými orgánmi a/alebo poskytovateľmi služieb. Pokiaľ ide o riešenie veľmi závažných porušení pravidiel ochrany údajov pomocou technológií, vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov aj v smernici o presadzovaní práva sa od členských štátov vyžaduje, aby za porušenie príslušných pravidiel stanovili účinné, primerané a odrádzajúce sankcie. Postaral by som sa o to, aby členské štáty túto povinnosť dodržiavali.

Ďalšími dvomi kľúčovými prioritami by bolo zlepšenie justičnej spolupráce, a to aj s podporou Eurojustu, a zefektívnenie systémov trestnej justície v boji proti trestnej činnosti. Medzi vnútroštátnymi orgánmi a Eurojustom by sa mali vytvoriť bezpečné komunikačné kanály. Zároveň dôkladne preskúmam výsledky prebiehajúceho hodnotenia, aby som zistil, či by sa malo nariadenie o Eurojuste zmeniť, aby sa lepšie využil jeho potenciál. Mohli by sme sa zamerať aj na rozšírenie mandátu Eurojustu uchovávať dôkazy týkajúce sa medzinárodných trestných činov na ďalšie oblasti trestnej činnosti, napríklad organizovanú trestnú činnosť. Budem tiež uvažovať o možnej formalizácii využívania stálych spoločných vyšetrovacích tímov testovaných pre Medzinárodné centrum pre stíhanie zločinu agresie voči Ukrajine. Napokon spolu s komisárom pre vnútorné záležitosti a migráciu preskúmam, ako čo najlepšie zabezpečiť, aby Eurojust a Europol maximalizovali potenciál úzkej vzájomnej spolupráce. A

Európsky zatykač (EZR) je jedným z najúspešnejších nástrojov EÚ v oblasti trestného súdnictva, je však dôležité, aby takým zostal aj v meniacich sa podmienkach. Keďže Súdny dvor už o európskom zatykači vydal viac ako 85 rozsudkov, pre odborníkov z praxe je zložitá, aby všetko sledovali. Problematická je aj interakcia medzi EZR a inými rámcovými rozhodnutiami, ako je uznávanie rozsudkov, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody, a výkon týchto trestov v iných členských štátoch. Zamyslím sa nad spôsobmi, ako ďalej zvýšiť účinnosť európskeho zatykača.

Na zefektívnenie trestnej justície a racionalizáciu a uľahčenie procesov vrátane justičnej spolupráce je dôležitá aj digitalizácia a využívanie technológií umelej inteligencie. Používanie digitálnych technológií má potenciál zmierniť záťaž sudcov vyplývajúcu z pomocných činností, čím získajú viac času zamerať sa na hlavnú činnosť. Dôležitým faktorom v nasledujúcich rokoch bude vykonávanie balíka opatrení v oblasti digitalizácie. V rámci budúcej stratégie využívania digitálnych technológií v oblasti justície by som preskúmal, ako podporiť členské štáty pri používaní umelej inteligencie a iných IT nástrojov v oblasti spravodlivosti.

Pokiaľ ide o justičnú spoluprácu, táto oblasť sa v posledných rokoch výrazne zlepšila a na to musíme nadviazať. Okrem toho systém trestnej justície EÚ čelí výzvam, ktoré by si vyžadovali opatrenia za hranicami Únie. Ak budem potvrdený, budem pokračovať v posilňovaní spolupráce s tretími krajinami s cieľom uľahčiť justičnú spoluprácu v boji proti závažným trestným činom vrátane obchodovania s ľuďmi, pašovania ľudí a obchodovania s drogami.

Korupcia znižuje účinnosť verejnej politiky, ako aj dôveru občanov v štát a verejné inštitúcie. V politických usmerneniach sa poukázalo najmä na to, ako by mali EÚ a vnútroštátne orgány na reakcii spolupracovať. Ak budem potvrdený, prvým kľúčovým krokom v tejto oblasti by bolo dokončiť rokovania o protikorupčnej smernici. Na základe konsenzu a rozsiahlych konzultácií, najmä s Európskym parlamentom a členskými štátmi, vypracujem prvú protikorupčnú stratégiu EÚ. Dôležitým východiskom pritom môže byť práca siete EÚ na boj proti korupcii, ktorú Komisia zriadila v roku 2023. To by EÚ umožnilo zaujať jasný prístup k protikorupčnej práci a jednoznačne kľúčovým prvkom by bolo posilniť spoluprácu medzi EÚ a členskými štátmi, ako aj medzi členskými štátmi navzájom.

Všeobecnejšie, ak budem potvrdený, spolu s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu preskúmam ďalšie možnosti, ako vyčleniť finančné prostriedky EÚ na opatrenia na boj proti korupcii, a to najmä na jej prevenciu.

Pokiaľ ide o Európsku prokuratúru, v súlade s politickými usmerneniami a mojím poverovacím listom začnem úvahy o tom, či Európska prokuratúra potrebuje nové právomoci na skúmanie aspektov závažnej cezhraničnej trestnej činnosti. S týmto cieľom budem pracovať na urýchlení prebiehajúceho hodnotenia nariadenia o Európskej prokuratúre. Rozpočtový orgán v posledných rokoch Európskej prokuratúre výrazne posilnil počet zamestnancov a rozpočet. Budem sa snažiť, aby Komisia naďalej pomáhala Európskej prokuratúre úspešne plniť jej dôležité poslanie, a v tomto zmysle budem úzko spolupracovať s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu.

Otázka Výboru pre rozpočet

12. Vo Vašom poverovacom liste Vás predsedníčka poveruje vytvorením užšieho prepojenia medzi odporúčaniami uvedenými v správe o právnom štáte a finančnou podporou z rozpočtu EÚ. Žiada tiež, aby budúci dlhodobý rozpočet obsahoval silné záruky v oblasti právneho štátu.

Kedže v tejto súvislosti bude Vašou úlohou zabezpečiť, aby dodržiavanie zásad právneho štátu bolo pre finančné prostriedky EÚ naďalej nevyhnutnosťou, aké konkrétne opatrenia plánujete prijať, aby sa zabezpečilo, že odporúčania uvedené v správe o právnom štáte, ktoré majú vplyv na rozpočet EÚ, sa budú dôsledne a včas dodržiavať, a aké pracovné opatrenia zavediete v záujme spolupráce s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a administratívu a budete Parlament informovať o prebiehajúcich posúdeniach základných podmienok politiky súdržnosti?

Nevyhnutnou podmienkou získania finančných prostriedkov EÚ je – a bude aj naďalej – dodržiavanie zásad právneho štátu. Nariadenie o podmienenosti a základná horizontálna podmienka charty veľmi pozitívne ovplyvňujú súčasný viacročný finančný rámec. V odpovedi na otázku č. 10 som uviedol, ako treba toto úsilie ďalej rozvíjať v súlade s prístupom stanoveným v politických usmerneniach.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem úzko spolupracovať s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu s cieľom pomôcť zabezpečiť, aby budúci viacročný finančný rámec naďalej obsahoval silné záruky právneho štátu. Takéto záruky budú vychádzať z nepretržitého uplatňovania všeobecného režimu podmienenosti, ktorý sa podľa politických usmerení uplatňuje na všetky fondy, a z ponaučení z jeho doterajšieho využívania.

Vytvorili sme komplexný súbor nástrojov a napriek tomu, že každý z týchto nástrojov má vlastné pravidlá a dôvod existencie, musia sa dobre dopĺňať. Dôležitým aspektom bude zabezpečiť medzi týmito nástrojmi a súvisiacimi opatreniami vnútornú jednotu. V tomto zmysle budem spolupracovať so svojimi kolegami komisármi s cieľom preskúmať akýkoľvek potenciál na zefektívnenie ich používania. Správa o právnom štáte a jej odporúčania sú dôležitým zdrojom pre monitorovanie otázok právneho štátu v členských štátoch a stredobodom posúdení vykonávaných podľa nariadenia o podmienenosti. V prípadoch, ktoré patria do pôsobnosti nariadenia o podmienenosti a aj keď pochádzajú zo správy o právnom štáte, však v súlade s právnymi požiadavkami a ako potvrdil Súdny dvor treba na základe dôkazov posúdiť prepojenie s rozpočtom EÚ.

Pokiaľ ide o prebiehajúce posúdenia základných podmienok pre politiku súdržnosti, Komisia pred rozhodnutím dôkladne posudzuje a bude naďalej dôkladne posudzovať plnenie požiadaviek. V tejto súvislosti musí chrániť priestor potrebný pre svoj vnútorný rozhodovací proces. Komisia si takisto uvedomuje svoju povinnosť lojálnej spolupráce s dotknutým členským štátom, keďže monitorovanie plnenia základných horizontálnych podmienok je založené na neustálom dialógu a komunikácii medzi Komisiou a dotknutým členským štátom a na zohľadnení politickej citlivosti diskusií o rozpočte EÚ. Ak budem potvrdený, budem s Vami pripravený v tomto rámci spolupracovať na zabezpečení čo najlepšieho priameho toku informácií.

Otázka Výboru pre kontrolu rozpočtu

13. Vo Vašom poverovacom liste Vám predsedníčka dáva za úlohu vypracovať prístup EÚ k boju proti korupcii a spolupracovať s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu s cieľom zabezpečiť, aby bolo možné vyčleniť finančné prostriedky EÚ na vnútroštátne opatrenia na boj proti korupcii.

Mohli by ste vysvetliť, ako budete spolupracovať s komisárom alebo komisárkou pre rozpočet na konkrétnych opatreniach, ktoré plánujete prijať, a zároveň objasniť, prečo by členské štáty mali mať na boj proti korupcii viac finančných prostriedkov z EÚ? Nebolo by vhodnejšie poskytnúť viac prostriedkov Európskej prokuratúre a podporovať členské štáty inými spôsobmi?

Ako začleníte ochranu jednotného trhu do rámca Únie na podporu právneho štátu? Aké zmeny vykoná Komisia s cieľom urýchliť postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti členským štátom za to, že nechránia jednotný trh?

Naším cieľom je a aj naďalej musí byť obmedzovanie všetkých foriem korupcie na všetkých úrovniach, vo všetkých krajinách a inštitúciách EÚ a dokonca aj mimo EÚ.

Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, spolu s komisárom pre rozpočet, boj proti podvodom a verejnú správu preskúmam ďalšie možnosti vyčlenenia finančných prostriedkov EÚ na vnútroštátne opatrenia boja proti korupcii a ochrany finančných záujmov EÚ. Považujem to za dobrý príklad toho, ako môžu Komisia a členské štáty úzko spolupracovať v otázkach, ktoré majú pre obe strany veľký význam: Komisia pomáha poradenstvom, zhromažďovaním osvedčených postupov a podpornými finančnými prostriedkami na preventívne opatrenia a poskytovanie technickej pomoci. Súčasťou toho je aj poučenie zo skúseností s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti a uplatňovaním horizontálnej základnej podmienky v rámci politiky súdržnosti, ktoré poskytli dôležité stimuly pre reformy a investície

do riešenia výziev v oblasti právneho štátu vrátane boja proti korupcii. To bude súčasťou širšieho pracovného záberu na úrovni EÚ smerom k posilneniu nášho prístupu k právnemu štátu a boju proti korupcii, ktorý bude dopĺňať budovanie užšieho prepojenia medzi odporúčaniami správy o právnom štáte a finančnou podporou. Komisia bude zároveň pokračovať v podpore Európskej prokuratúry pri plnení jej dôležitého poslania.

Ako sa uvádza v mojej odpovedi na otázku č. 10, v politických usmerneniach sa stanovuje ďalší vývoj správy o právnom štáte. Dodržiavanie zásad právneho štátu, najmä nezávislé, kvalitné a efektívne justičné systémy, právna istota a rovnosť pred zákonom, boj proti korupcii a dobrá tvorba práva – všetky tieto podmienky sú v každom členskom štáte súčasťou posúdenia v zmysle správy o právnom štáte, a zároveň sú kľúčovými predpokladmi podnikateľského prostredia, ktoré podporuje investície, rast, zamestnanosť a inovácie, takže majú vplyv na dobré fungovanie jednotného trhu. Ak budem potvrdený, budem pokračovať v konsolidácii a prehlbovaní analytickej stránky správy, pričom zabezpečím, aby sa posilnil rozmer jednotného trhu, kde je cieľom riešiť otázky právneho štátu s vplyvom na cezhranične pôsobiace spoločnosti, najmä MSP.

Podporujem využívanie všetkých nástrojov, ktoré má Komisia k dispozícii vo všetkých členských štátoch, na riešenie výziev pre jednotný trh a právny štát. To zahŕňa využívanie konaní o nesplnení povinnosti v prípadoch porušenia pravidiel jednotného trhu, napríklad v dôsledku neprimeraných zásahov štátu alebo nekalých administratívnych postupov na úkor spoločností pochádzajúcich z iných členských štátov. Okrem opatrení Komisie na presadzovanie práva môžu spoločnosti chrániť svoje záujmy priamo pred vnútroštátnymi súdmi. Okrem toho ak tieto spoločnosti utrpeli škodu spôsobenú porušením práva EÚ, môžu v súlade so zásadou zodpovednosti štátu požiadať o jej náhradu na vnútroštátnych súdoch. Ak je potrebný výklad práva Únie, podľa ustanovenia článku 267 ZFEÚ tieto vnútroštátne súdy môžu a v prípade súdov poslednej inštancie musia podať návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor Európskej únie. Budem podporovať výkonného podpredsedu pre prosperitu a priemyselnú stratégiu v jeho dôležitej práci na prehlbovaní a konsolidácii jednotného trhu.

Otázka Výboru pre kultúru a vzdelávanie

14. Sloboda a pluralita médií sú dôležitou súčasťou demokracie. Je však dôležité pripomenúť, že Európsky akt o slobode médií (EMFA) sa vzhľadom na svoj právny základ zameriava predovšetkým na vytvorenie dobre fungujúceho vnútorného trhu s mediálnymi službami a je úzko prepojený so smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách. Okrem toho sa zaoberá obsahom poskytovateľov mediálnych služieb na veľmi veľkých online platformách a obsahuje niekoľko ustanovení súvisiacich s posúdením koncentrácií na mediálnom trhu, transparentným a spravodlivým pridelovaním hospodárskych zdrojov, redakčnou nezávislosťou, nezávislým fungovaním verejnoprávnych médií a ochranou novinárov. Ako preto zabezpečíte, aby vykonávanie Európskeho aktu o slobode médií zostalo úzko prepojené so smernicou o audiovizuálnych mediálnych službách, aktom o digitálnych službách a aby sa riešilo z pohľadu mediálnej politiky?

Európsky akt o slobode médií (EMFA) je neoddeliteľnou súčasťou mediálnej politiky EÚ, pričom vychádza z dlhodobého rámca stanoveného v smernici o audiovizuálnych mediálnych službách. Tieto dva nástroje sú úzko prepojené a navzájom sa dopĺňajú.

Európsky akt o slobode médií a smernica o audiovizuálnych mediálnych službách spoločne poskytujú komplexný súbor pravidiel, ktoré podporujú vnútorný mediálny trh, umožňujú mediálnym spoločnostiam slobodne pôsobiť naprieč hranicami a spotrebiteľom dávajú prístup k rozmanitému mediálnemu obsahu. Európsky akt o slobode médií zohľadňuje jedinečné miesto mediálneho sektora v našich demokraciách a kultúre. Dopĺňa pravidlá, ktorými sa riadia online platformy podľa aktu o digitálnych službách, a to tak, že posilňuje postavenie spoľahlivých médií vo vzťahu k praktikám moderovania obsahu na veľmi veľkých online platformách. Základným kameňom Európskeho aktu o slobode médií je nová Európska rada pre mediálne služby, ktorá modernizuje sieť ERGA (súčasnú sieť regulačných orgánov pre médiá podľa smernice o audiovizuálnych mediálnych službách) a zefektívňuje spoluprácu medzi regulačnými orgánmi.

Ak budem potvrdený, budem spolu s výkonným podpredsedom pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu pracovať na zabezpečení rýchleho a správneho vykonávania Európskeho aktu o slobode médií. V tejto súvislosti bude našou bezprostrednou prioritou zriadenie novej rady pre mediálne služby a jej sekretariátu. Rada bude pokračovať v práci siete ERGA s cieľom zabezpečiť jednotné vykonávanie smernice o audiovizuálnych mediálnych službách v oblastiach, ako je napríklad prednostné miesto pre obsah všeobecného záujmu kľúčové pre udržateľnosť médií. Podobne zabezpečíme rýchle vykonávanie pravidiel Európskeho aktu o slobode médií týkajúcich sa vyhľadateľnosti mediálneho obsahu v hybridnej televízii a merania sledovanosti.

Zabezpečíme, aby sa vo vykonávaní pokročilo ešte pred uzávierkou prihlášok v auguste 2025. Celkovo bude vykonávanie týchto nástrojov hlavnou prioritou. Zo začiatku nového funkčného obdobia budeme pracovať aj na príprave usmernení k článku 18 aktu o slobode médií, v ktorom sa zavádzajú záruky pre spoľahlivý mediálny obsah s cieľom zabrániť jeho svojvoľnému odstraňovaniu veľmi veľkými online platformami a lepšie chrániť dostupnosť legitímneho redakčného obsahu online.

Ak budem potvrdený, zabezpečím aj to, aby sa analýza v správe o právnom štáte naďalej vzťahovala na všetky oblasti zahrnuté v Európskom akte o slobode médií, ktoré majú vplyv na fungovanie vnútorného mediálneho trhu, ako koncentrácie, štátna reklama a ochrana a bezpečnosť novinárov.

Otázka Výboru pre ústavné veci

15. Ako chápete svoju úlohu v súvislosti s návrhom Komisie na zmenu nariadenia č. 1141/2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií, o ktorom sa v súčasnosti rokuje? Ako obhajujete rozhodnutie Komisie o formáte prepracovaného znenia uvedeného návrhu vo vzťahu k legislatívnym výsadám Parlamentu a aké konkrétne opatrenia by ste prijali prioritne s cieľom pomôcť spoluzákonodarcovi prekonať súčasnú patovú situáciu v rokovaníach, najmä pokiaľ ide o zapojenie strán z tretích krajín? Ako môžeme využiť prepracované znenie na to, aby európske politické strany mohli ľahšie politicky integrovať politické strany z krajín zapojených do procesu rozširovania? Aké záruky a usmernenia by podľa Vás mali byť zavedené na zabezpečenie integrity a transparentnosti procesu?

Ako okrem zapojenia politických strán posilníte nástroje účasti občanov na rozhodovacom procese EÚ? Pristúpenie EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach (EEDP) je právnou povinnosťou podľa článku 6 ods. 2 Lisabonskej zmluvy. Ako by ste zabezpečili prístupový proces v budúcnosti? Uvažuje Komisia o spôsoboch, ako motivovať členské štáty EÚ k vykonávaniu rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva?

Mohli by ste načrtnúť svoju víziu predchádzania podvodom a zlepšenia transparentnosti financovania zástupcov záujmových skupín, najmä pokiaľ ide o zahraničné zasahovanie?

Ak budem potvrdený, urobím všetko pre to, aby som podporil dosiahnutie dohody o návrhu na zmenu nariadenia č. 1141/2014 o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií. Ako sa uvádza v mojom poverovacom liste, budem pracovať na obnove mosta medzi Parlamentom a Radou, pričom budem brať na vedomie cenné odborné znalosti Parlamentu o tom, ako skutočne fungujú európske politické strany a nadácie, a zároveň budem počúvať, keď Rada vyjadrí svoje platné obavy o bezpečnosť. Moje útvary poskytnú podporu spoluzákonodarcovi, aby čo najlepšie využili naše skúsenosti z tohtoročných volieb do Európskeho parlamentu, a to aj vzhľadom na správu Komisie o voľbách, geopolitický vývoj a prácu obnovenej Komisie, s cieľom pomôcť rozvíjať možnosti ďalšieho postupu. V tejto súvislosti vítam rozhodnutie Európskeho parlamentu pokračovať v práci na tomto spise a kroky, ktoré Parlament neformálne podnikol voči predsedníctvam Rady EÚ s cieľom preskúmať možnosti obnovenia rokovaní a dosiahnutia dohody.

Otázka prepracovania je veľmi technická a nezávisí až tak od politického zváženia ako od účinných legislatívnych postupov. Podľa Medziinštitucionálnej dohody o systematickejšom používaní techniky prepracovania právnych aktov je prepracovanie právnou technikou, ktorá sa používa, keď sa skorší akt, ktorý bol zmenený, nahrádza s cieľom skonsolidovať a zjednodušiť znenie. Práve o to ide v prípade poslednej revízie nariadenia č. 1141/2014: po dvoch predchádzajúcich revíziách (v rokoch 2018 a 2019) a vzhľadom na potrebu aktualizovať jazyk, zastarané odkazy a ustanovenia bolo potrebné vykonať nielen určité ciele úpravy obsahu nariadenia, ale ho aj prepracovať.

Hodnotiace správy, ktoré Parlament aj Komisia vypracovali v rámci uplatňovania doložky o revízii nariadenia, dospeli k veľmi podobným záverom, a preto boli návrhy predložené Komisiou do veľkej miere zosúladené s požiadavkami Parlamentu.

Dosiahnutie dohody by pomohlo veľmi transparentne poskytnúť európskym politickým stranám a nadáciám tie najlepšie nástroje na podporu politickej integrácie politických strán z krajín zapojených do procesu rozširovania, aby sa zvýšila integrita a transparentnosť procesu, a to najmä v krajinách zapojených do procesu rozširovania. Európske politické strany sú strediskami, kde sa môže rozvíjať skutočná európska politická kultúra, a považujem ich za najlepšie miesto na začatie a uskutočnenie procesu rozširovania. Správa európskych politických strán a nadácií je zárukou, že tento proces sa uskutoční čo najlegitímnejšie.

Ak budem potvrdený, teším sa na okamžité začatie spolupráce so všetkými zainteresovanými stranami a na vypočutie názorov Parlamentu na to, ako vytvoriť správne synergie, zmeniť proces rokovaní a dosiahnuť ich úspešné ukončenie.

Predsedníčka zdôraznila, že ústredným prvkom našej demokracie je účasť občanov. Ak budem potvrdený, pomôžem vytvoriť kultúru participatívnej a deliberatívnej demokracie, ktorá bude dopĺňať a posilňovať zastupiteľskú demokraciu. Demokratická angažovanosť občanov je pre naše demokracie nevyhnutná a musí sa podporovať, aby sme zároveň oslovili širšie publikum. To si vyžaduje ďalšie zapojenie občanov do procesu tvorby politik Komisie, ktoré nadviaže na zapojenie zainteresovaných strán ako základ nášho systému lepšej právnej regulácie. Môžeme urobiť viac pre zviditeľnenie a podporu súboru nástrojov na zapojenie občanov, ktorý zahŕňa: verejné online konzultácie a možnosti poskytnúť spätnú väzbu (platforma pre verejné konzultácie a spätnú väzbu Vyjadrite svoj názor), európsku iniciatívu občanov a novú generáciu európskych panelových diskusií občanov zameraných na určité oblasti politiky. Samozrejme sa tiež pridám ku kolegom komisárom a komisárkam a počas prvých 100 dní funkčného obdobia usporiadam prvý dialóg o politike v oblasti mládeže, ktorý každoročne zopakujem.

Minulý rok bolo ako súčasť balíka opatrení v oblasti obrany demokracie prijaté odporúčanie týkajúce sa podpory angažovanosti a účinnej účasti občanov a organizácií občianskej spoločnosti na procesoch tvorby verejných politik, ktoré vychádza zo skúseností Konferencie o budúcnosti Európy. Podporuje najlepšie postupy týkajúce sa účasti občanov a nabáda členské štáty, aby občanom poskytovali viac príležitostí na skutočnú účasť na procesoch tvorby verejných politik. Na toto odporúčanie by sme mali s členskými štátmi nadviazať prostredníctvom výmeny skúseností a najlepších postupov medzi členskými štátmi a zároveň spolupracovať so zástupcami regionálnych a miestnych orgánov, organizácií občianskej spoločnosti a zastrešujúcich organizácií na úrovni EÚ aj členských štátov. Takisto budem podporovať úsilie o posilnenie európskeho rozmeru vo vzdelávaní k občianstvu.

Moje úvahy o Európskom dohovore o ľudských právach som podrobne vyjadril v odpovedi na otázku č. 9. Som plne odhodlaný podporovať dodržiavanie záväzkov vyplývajúcich z dohovoru. Pokiaľ ide o záležitosti, ktoré sa riadia právom EÚ, Komisia má k dispozícii široký súbor nástrojov na monitorovanie, podporu a vynucovanie dodržiavania základných práv členskými štátmi. Zároveň je dôležité uznať, že širšiu zodpovednosť za zabezpečenie dodržiavania rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva nesie Výbor ministrov Rady Európy.

Ak budem potvrdený, budem aktívne podporovať spoluzákondarcov, aby v súvislosti s navrhovanou smernicou o zastupovaní záujmov v mene tretích krajín dosiahli pokrok. Je nevyhnutné zaviesť na vnútornom trhu spoločné normy transparentnosti a zodpovednosti a vybaviť EÚ nástrojmi transparentnosti, ktoré našej Únii umožnia brániť demokraciu, zostať otvorenou spoločnosťou a chrániť základné práva, najmä slobodu prejavu a prístup k informáciám. Okrem samotnej hodnoty transparentnosti by sa tým posilnila dôvera v naše demokratické inštitúcie a zlepšili by sa poznatky o rozsahu, trendoch a subjektoch, ktoré stoja za činnosťami zastupovania záujmov v mene tretích krajín.

Ak budem potvrdený, budem dohliadať aj na úsilie o zachovanie spravodlivosti a integrity volieb vo všeobecnosti a nadviažem na odporúčanie o inkluzívnych a odolných voľbách, ktoré sa zaoberalo otázkou financovania politických strán tretími krajinami, ako aj na zistenia pripravovanej správy Komisie o voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2024.

Otázka Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

16. V novej Komisii bolo portfólio rodovej rovnosti oddelené od oblasti spravodlivosti, demokracie a základných práv. Rovnosť je pre spravodlivosť však naďalej dôležitá, najmä pokiaľ ide o legislatívne návrhy predložené počas posledného mandátu Komisie, napríklad v súvislosti s násilím na ženách a domácim násilím alebo s právami obetí. Ako budete uprednostňovať spisy týkajúce sa rovnosti, aby ste zaistili súdržnosť s novým komisárom pre rovnosť a zároveň pokračovali v monitorovaní transpozície týchto spisov a nového vývoja v príslušných oblastiach politiky? Zaväzujete sa predložiť návrh na zaradenie rodovo motivovaného násillia do zoznamu trestných činov EÚ uvedeného v článku 83 ods. 1 ZFEÚ?

Rovnosť, spravodlivosť, základné práva, právny štát a demokracia sú ako súčasť širšieho úsillia o presadzovanie hodnôt EÚ úzko prepojené. V odchádzajúcej Komisii bol za portfólio spravodlivosti zodpovedný môj predchodca, komisár Reynders, zatiaľ čo za portfólio rovnosti bola zodpovedná komisárka Dalliová. V novej Komisii to bude fungovať tak isto: ak budem potvrdený vo funkcii komisára, zabezpečím, aby sa hľadisko rovnosti začleňovalo do všetkých politik, za ktoré budem zodpovedať, pričom budem úzko spolupracovať s komisárkou pre rovnosť.

Napríklad budem aktívne podporovať inkluzívnosť v demokracii. Budem vychádzať najmä zo správy o voľbách, v ktorej sa preskúma účasť rôznych skupín vrátane žien, menších a marginalizovaných skupín na voľbách. To bude zároveň súčasťou európskeho štítu na obranu demokracie, ktorý sa bude zaoberať najzávažnejšími rizikami pre demokraciu v EÚ a svoju pozornosť zameria na ohrozené skupiny. V mnohých opatreniach, ktoré by som prijal, by sa musel osobitne zohľadniť rozmer rovnosti, napríklad pokiaľ ide o bezpečnosť politických kandidátov a volených zástupcov. V oblasti trestného práva sa budem usilovať o pokrok v aktualizácii smernice o právach obetí. Tým sa zvýši ochrana poskytovaná podľa smernice o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu. Preskúmam aj to, ako začleniť rovnosť do iných oblastí, napríklad do spotrebiteľskej politiky, v ktorej majú napríklad modely spotreby rodový rozmer. Ak budem potvrdený vo funkcii komisára, budem úzko spolupracovať s Radou a Európskym parlamentom s cieľom napomôcť prijatie rozhodnutia Rady o zaradení nenávistných prejavov a trestných činov z nenávisti do zoznamu trestných činov EÚ. Na tomto základe by potom EÚ mohla prijať ďalšie právne predpisy, a tým zaručiť jednotnú ochranu všetkých obetí takýchto trestných činov v celej EÚ.

Pokiaľ ide o možný návrh na zavedenie rodovo motivovaného násillia ako nového trestného činu EÚ podľa článku 83 ods. 1 ZFEÚ, súčasný európsky trestný čin sexuálneho vykorisťovania žien a dievčat poskytuje dostatočný právny základ na kriminalizáciu znásilnenia na základe chýbajúceho súhlasu. Ďalšie rozšírenie zoznamu trestných činov EÚ si bude vyžadovať jednomyselné prijatie v Rade, ako je tomu aj v prípade návrhu týkajúceho sa nenávistných prejavov a trestných činov páchaných z nenávisti.